

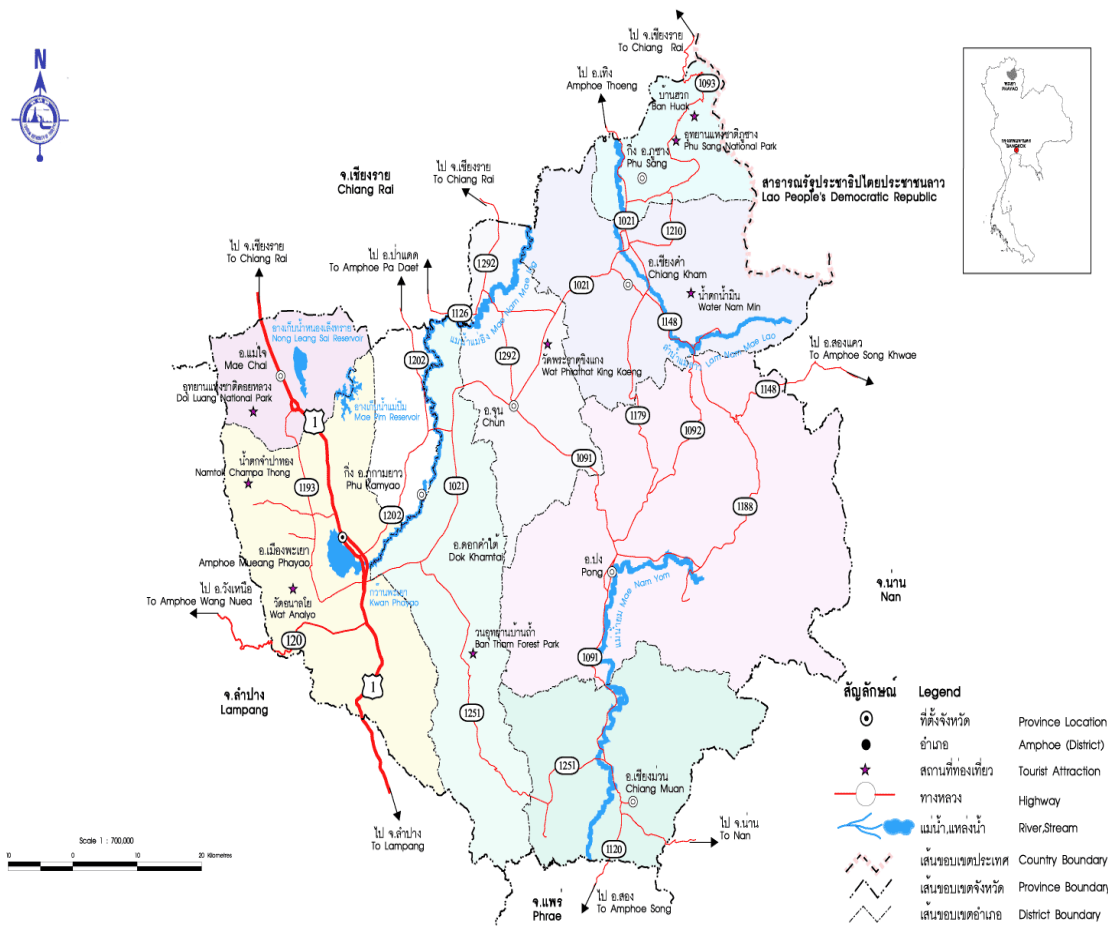
ส่วนที่ 1 ข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัดพะเยา

ข้อมูลสภาพทั่วไปของจังหวัดพะเยาโดยสังเขป

1. ที่ตั้งและอาณาเขต

จังหวัดพะเยา มีที่ตั้งและอาณาเขตอยู่ในภาคเหนือของประเทศไทยมีระยะทางห่างจากกรุงเทพมหานคร ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 (ถนนพหลโยธิน) 735 กิโลเมตร มีพื้นที่ปกครอง 6,335 ตารางกิโลเมตร หรือ 3,959,412 ไร่ โดยมีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

- ทิศเหนือ ติดเขตอำเภอพาน อำเภอป่าแดด และอำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย
- ทิศใต้ ติดเขตอำเภอภว จังหวัดลำปาง และอำเภอสอง จังหวัดแพร่
- ทิศตะวันออก ติดเมืองคอบแขวงไชยบูลี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และอำเภอท่าวังผา อำเภอนาน่าน อำเภอบ้านหลวง จังหวัดน่าน
- ทิศตะวันตก ติดเขตอำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง

ภาพที่ 1 แผนที่แสดงอาณาเขตของจังหวัดพะเยา

2. ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่สูงและภูเขา มีระดับความสูงของพื้นที่ตั้งแต่ 300–1,500 เมตร จากระดับน้ำทะเล มีพื้นที่ป่าไม้ประมาณ 2,002,110.91 ไร่ หรือร้อยละ 51.77 ของพื้นที่ ซึ่งป่าไม้ส่วนใหญ่ เป็นป่าดงดิบ และป่าเบญจพรรณ โดยมีพันธุ์ไม้ที่สำคัญ ได้แก่ ไม้สัก ไม้ประดู่ ไม้มะค่า ไม้ชิงชัน ไม้ยาง ไม้เต็ง ไม้รัง ฯลฯ มีเทือกเขาล้อมรอบทั้งทางด้านทิศตะวันตก ทิศตะวันออก ทิศใต้ และทางตอนกลาง ของจังหวัด มีทิวเขาฝิ่ปันน้ำโอบล้อม ถือเป็นกำแพงตามธรรมชาติและ เป็นเทือกเขาที่สำคัญ อันได้แก่ ดอยภูลังกา ดอยสันปันน้ำ ดอยแม่สุก ดอยขุนแม่แฝก ดอยขุนแม่ต้า และดอยขุนแม่ต๋อม

(ที่มา : กรมทรัพยากรธรณี , กันยายน 2549 /สง.ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดพะเยา , สิงหาคม 2555)

3. ลักษณะภูมิอากาศ

สภาพอากาศ ของจังหวัดพะเยาแบ่งได้เป็น 3ฤดู คือ

ฤดูร้อนอยู่ระหว่าง เดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม อากาศร้อนจัดในเดือนพฤษภาคมอุณหภูมิสูงสุดวัดได้ประมาณ 39.5องศาเซลเซียส

ฤดูฝนอยู่ระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม ฝนตกหนาแน่นในเดือนพฤษภาคม ฝนตกตลอดปี ประมาณ 1,043.9 มิลลิเมตร มีวันฝนตกเฉลี่ย 101 วัน

ฤดูหนาวอยู่ระหว่างเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนกุมภาพันธ์ อากาศหนาวจัดในเดือนพฤศจิกายน และเดือนมกราคม อุณหภูมิต่ำสุดในเดือนธันวาคม วัดได้ประมาณ10.8องศาเซลเซียส ในเดือนธันวาคม

4. ข้อมูลการปกครองและประชากร

4.1 เขตการปกครอง

จังหวัดพะเยา แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 9 อำเภอ 68 ตำบล 780 หมู่บ้าน 72 การปกครองส่วนท้องถิ่น รายละเอียดดังนี้

ตารางแสดงเขตการปกครองและรูปแบบการปกครองของจังหวัดพะเยา

ที่	อำเภอ	เขตการปกครอง		รูปแบบการปกครอง (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)			
		ตำบล	หมู่บ้าน	อบจ.	เทศบาลเมือง	เทศบาลตำบล	อบต.
1	อำเภอเมืองพะเยา	15	172	1	1	9	4
2	อำเภอดอกคำใต้	12	99	-	1	3	7
3	อำเภอจุน	7	86	-	-	5	2
4	อำเภอเชียงคำ	10	135	-	-	4	7
5	อำเภอเชียงม่วน	3	34	-	-	1	2
6	อำเภอปง	7	88	-	-	3	6
7	อำเภอแม่ใจ	6	66	-	-	6	1
8	อำเภอภูซาง	5	59	-	-	1	4
9	อำเภอภูพานยาว	3	41	-	-	1	3
รวม		68	780	1	2	33	36

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดพะเยา, สิงหาคม2559

4.2 จำนวนประชากร

จังหวัดพะเยา มีจำนวนประชากรทั้งหมด 482,657 คน เป็นเพศชาย 235,804 คน และเพศหญิง 246,853 คน มีจำนวนครัวเรือน 183,240 ครัวเรือน ความหนาแน่นโดยเฉลี่ยประมาณ 77 คน/ตร.กม. โดยพื้นที่ที่มีประชากรมากที่สุด คือ อำเภอเมืองพะเยา ส่วนพื้นที่ที่มีประชากรน้อยที่สุด คือ อำเภอเชียงม่วน

ตารางแสดงจำนวนประชากรและครัวเรือน จำแนกรายอำเภอ ปี พ.ศ.2557 – 2559

ที่	อำเภอ	จำนวนประชากร								
		2557			2558			2559		
		ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม
1	อำเภอเมืองพะเยา	60,307	66,443	126,750	59,823	65,528	125,351	59,304	64,428	123,732
2	อำเภอเชียงคำ	38,442	38,612	77,054	38,351	38,664	77,015	38,360	38,782	77,142
3	อำเภอดอกคำใต้	34,416	36,219	70,635	34,301	36,134	70,435	34,222	36,100	70,322
4	อำเภอปง	26,484	26,355	52,839	26,451	26,388	52,839	26,489	26,449	52,938
5	อำเภอจุน	24,314	25,998	50,312	24,335	25,979	50,314	24,264	25,881	50,145
6	อำเภอแม่ใจ	16,919	17,477	34,396	16,844	17,475	34,319	16,775	17,413	34,188
7	อำเภอภูซาง	15,933	16,042	31,975	15,908	16,089	31,997	15,970	16,211	32,181
8	อำเภอภูกามยาว	10,329	11,132	21,461	10,306	11,085	21,391	10,298	11,085	21,383
9	อำเภอเชียงม่วน	9,527	9,505	19,032	9,485	9,511	18,996	9,480	9,523	19,003
	รวม	236,671	247,783	484,454	235,804	246,853	482,657	235,162	245,872	481,034

ที่มา : ที่ทำการปกครองจังหวัดพะเยา , กันยายน 2558

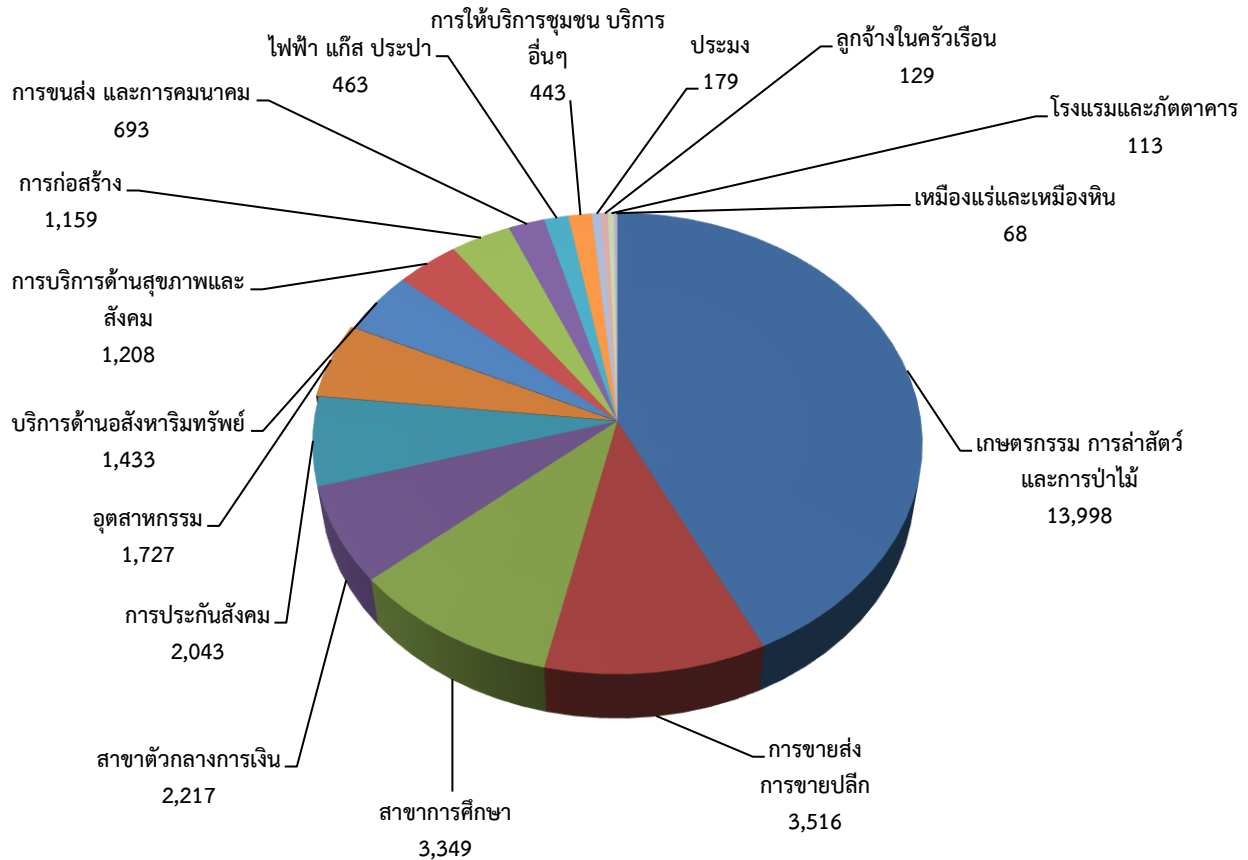
สถานการณ์และแนวโน้มด้านเศรษฐกิจสังคมทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยสังเขป

1. ข้อมูลเศรษฐกิจ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัดพะเยา

จังหวัดพะเยามีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวม 32,738 ล้านบาท สำหรับสาขาที่มีมูลค่าสูงสุด ได้แก่ สาขาเกษตรกรรม การล่าสัตว์และการป่าไม้ มีมูลค่า 13,998 ล้านบาท รองลงมาได้แก่ การขายส่งการขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนตัวและของในครัวเรือน มีมูลค่า 3,516 ล้านบาท สาขาการศึกษา มีมูลค่า 3,349 ล้านบาท สาขาตัวกลางการเงิน มีมูลค่า 2,217 ล้านบาท และสาขาการบริหารราชการและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ มีมูลค่า 2,043 ล้านบาท โดยจังหวัดพะเยามีผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อคน เท่ากับ 78,974 บาท ซึ่งอยู่ในลำดับที่ 13 ของ 17 จังหวัดภาคเหนือและลำดับที่ 52 ของประเทศ

แผนภูมิ แสดงข้อมูลมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดพะเยา จำแนกตามสาขาการผลิต

2. ลักษณะทางสังคม

2.1 ศาสนาและวัฒนธรรม

จังหวัดพะเยา มีสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา รวมทั้งสิ้น 492 แห่ง ประกอบด้วย วัดจำนวน 359 แห่ง สำนักสงฆ์ จำนวน 113 แห่ง โบสถ์คริสต์ จำนวน 19 แห่ง และมีสถิตจำนวน 1 แห่ง โดยอำเภอเมือง มีจำนวนสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา มากเป็นอันดับ 1 และอำเภอภูกามยาวมีน้อยที่สุด การนับถือศาสนาของประชาชนจังหวัดพะเยาแยกตามเขตเมืองและเขตชนบท ดังนี้ เขตชนบท ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 267,361 คน คิดเป็น ร้อยละ 99.05 รองลงมา นับถือศาสนาคริสต์ จำนวน 2,487 คน คิดเป็นร้อยละ 0.92

เขตเมือง ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ จำนวน 75,527 คน คิดเป็น ร้อยละ 98.96 รองลงมานับถือศาสนาคริสต์ จำนวน 755 คน คิดเป็นร้อยละ 0.99

ดังนั้น ทางด้านสังคม วัฒนธรรม ศาสนา ภูมิปัญญาท้องถิ่น ควรเพิ่มมูลค่าโดยการบูรณาการ การอนุรักษ์และจัดการระบบการท่องเที่ยวแบบครบวงจร การจัดระบบบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่สามารถรองรับนักท่องเที่ยวจำนวนมากในอนาคต การลดปัญหาสังคมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความสงบสุขต่อไป

2.2 ด้านสาธารณสุข

1) สถานบริการสาธารณสุขจังหวัดพะเยา มีจำนวนทั้งสิ้น 215 แห่งประกอบด้วย โรงพยาบาลรัฐบาล จำนวน 10 แห่ง โรงพยาบาลเอกชน 1 แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 94 แห่ง สถานบริการสาธารณสุขชุมชน จำนวน 15 แห่ง ศูนย์บริการสาธารณสุข 2 แห่ง และคลินิกทุกประเภท จำนวน 93 แห่ง โดย แยกรายอำเภอ ดังนี้

ตาราง แสดงสถานบริการสาธารณสุขภาครัฐ จังหวัดพะเยา ปี 2558

อำเภอ	กระทรวงสาธารณสุข					กระทรวงอื่น		คลินิกทุกประเภท	รวม
	รพท.	รพช.	รพ. ขนาด F3	รพ.สต.	สสช.	รพ. เอกชน	ศูนย์บริการสาธารณสุข		
เมือง	1	1	0	15	0	1	2	55	76
จุน	0	1	0	9	0	0	0	5	15
เชียงคำ	1	0	0	17	2	0	0	18	38
เชียงม่วน	0	1	0	5	2	0	0	0	8
ดอกคำใต้	0	1	0	15	1	0	0	6	23
ปง	0	1	0	12	7	0	0	4	24
แม่ใจ	0	1	0	9	2	0	0	4	16
กุซาง	0	0	1	7	1	0	0	1	9
ภูกามยาว	0	0	1	5	0	0	0	0	6
รวม	2	6	2	94	15	1	2	93	215

แหล่งข้อมูล : งานข้อมูล สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพะเยา

3. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.1 ทรัพยากรป่าไม้

ในปีพ.ศ. 2558 พื้นที่จังหวัดพะเยาส่วนที่มีสภาพเป็นพื้นที่ป่า คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 51.93 ของพื้นที่ทั้งหมด โดยมีเนื้อที่ 2,008,835.69 ไร่ โดยประเภทของป่าที่พบ ส่วนใหญ่เป็นป่าดิบเขาคิดเป็นร้อยละ 75.18 และป่าเบญจพรรณ ร้อยละ 23.32 ส่วนป่าเสื่อมโทรมป่าแดงและ/หรือป่าเต็งรังและ/หรือป่าโคกและ/หรือป่าแพะเสื่อมโทรม ส่วนป่าผสมสวนป่า ป่าไผ่ พบกระจายในพื้นที่ โดยรวมร้อยละ 2.77

ส่วนชนิดพันธุ์ไม้ที่สำคัญค่อนข้างกระจายตามลักษณะภูมิประเทศและความสูง จากระดับน้ำทะเล ได้แก่ ชิงชัน เต็ง รัง เหียง พลวง ยาง ตะเคียน ประดู่ มะค่าโมง ตะแบก มะม่วงป่า มะยมป่า จำปีป่า จำปาป่า เลียงมัน ตะคร้อ ตีนนก ยางนา ยางขาว ยางแดง ตุ่มต้น มะไฟ ยมหอม กระบก กระบาก มะหาด แดง สัก เสลา ส้าน สมอ พิกุล ไม้ กัลยป่า หวายเฟิน และไม้วงศ์ก่อรวมถึงไม้จำพวกก่อและไม้สนเขาขึ้นปะปนอยู่

3.2 ทรัพยากรธรณี

ทรัพยากรธรณีที่สำคัญในจังหวัด ที่สามารถนำมาผลิตในเชิงพาณิชย์ ได้แก่ ถ่านหิน หินอุตสาหกรรมและแบไรต์ ตามลำดับ โดยมีผู้ยื่นขอประทานบัตรเหมืองแร่ในพื้นที่ จำนวน 18 ราย โดยส่วนใหญ่เป็นกา ยืนก่อสร้าง การเปิดเหมือง ถ่านหิน 11 ราย เหมืองหินอุตสาหกรรม 6 ราย และเหมืองแบไรต์ 1 ราย และมีจำนวนโรงงานไม่ บดและย่อยหิน ที่ขอขึ้นทะเบียนโรงงานทั้งสิ้น 3 แห่ง หินใหญ่ / 820,000 ตัน

สำหรับอุตสาหกรรมเหมืองถ่านหินในพื้นที่ จากการสำรวจ พบว่า จังหวัดพะเยามีแหล่ง ถ่านหินที่ได้รับการพัฒนา 1 แห่ง อยู่ในบริเวณพื้นที่แอ่งเชียงม่วน มีปริมาณถ่านหินสำรอง 62.47 ล้านตัน โดยเป็นถ่านหินประเภท Lignite/Subbituminous ทั้งนี้ ปริมาณถ่านหินในพื้นที่จังหวัดพะเยาดังกล่าว ถือเป็นร้อยละ 37.52 ของปริมาณถ่านหินสำรองมีความสำคัญอย่างยิ่งเมื่อมีการนำมาใช้ประโยชน์เพื่อการผลิตพลังงานไฟฟ้าในอนาคต

นอกจากนี้จังหวัดพะเยายังเป็นแหล่งโบราณคดีที่สำคัญมีการค้นพบฟอสซิลบรรพบุรุษอุรังอุตัง บริเวณเหมืองถ่านหินเชียงม่วน อำเภอเชียงม่วน ซึ่งเป็นการค้นพบเป็นครั้งแรกของโลก ที่เป็นหลักฐานของฟอสซิลเอพขนาดใหญ่ที่สมบูรณ์ในบริเวณเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และมีอายุราว 13.5-10 ล้านปี หรือปลายยุคไมโอซีน ตอนกลางเป็นฟัน จำนวน 18 ซี่ และสามารถจำแนกออกได้ว่าเป็นเพศผู้ และเพศเมียของสัตว์ชนิดเดียวกัน โดยให้ชื่อว่า “ลูแฟง พิเธคัส เชียงม่วน เอนซิส” (*Lufengpithecuschiangmuanensis*) หมายถึง “ลิงจากลูแฟงที่เชียงม่วน” ทำให้เชื่อได้ว่าในบริเวณดังกล่าว อาจเป็นศูนย์กลางการกำเนิดและวิวัฒนาการของสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมหรือไพรเมตชั้นสูงที่พัฒนาการมาเป็น สายพันธุ์มนุษย์ และมีศักยภาพสูงในการค้นพบฟอสซิลชนิดใหม่ๆ เนื่องจากมีแอ่งสะสมตัวของตะกอนยุคต่างๆ จำนวนมากและในวนอุทยานไดโนเสาร์แก่งหลวงบริเวณดอยแก่งหลวง-ดอยกัวแก้ว พบกระดูกซากดึกดำบรรพ์ไดโนเสาร์มีทั้งสภาพสมบูรณ์และแตกหักกลายเป็นหินฝังตัวในหินทรายแป้ง สีแดง ประกอบด้วยกระดูกส่วนหาง กระดูกซี่โครง กระดูกสะโพกและกระดูกขาของไดโนเสาร์กินพืชพันธุ์ซอโรพอด (*Sauropod*) ขนาดใหญ่คอยาว หางยาว เดินสี่ขา ขนาดไดโนเสาร์ ยาวประมาณ 15 เมตร ซึ่งพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวและเรียนรู้ทางซากดึกดำบรรพ์

ข้อมูลพื้นฐานด้านการศึกษา

ข้อมูลจำนวนสถานศึกษา นักเรียน นักศึกษา ครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

ตารางที่ 1 จำนวนสถานศึกษาจำแนกตามสังกัด ปีการศึกษา 2560

สังกัด	แห่ง
รวมทั้งหมด	478
กระทรวงศึกษาธิการ	
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	242
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	21
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	3
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	9
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	9
สำนักบริหารการศึกษาพิเศษ	2
กระทรวงมหาดไทย	
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	181
สำนักนายกรัฐมนตรี	
สำนักงานตำรวจแห่งชาติกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (โรงเรียน ตชด.)	1
สำนักพระงานพุทธศาสนาแห่งชาติ	
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	9
กระทรวงสาธารณสุข	
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา	1

ตารางที่ 2 จำนวนสถานศึกษาจำแนกตามสังกัด ประเภทการศึกษา ปีการศึกษา 2560

สังกัด	แห่ง
รวมทั้งหมด	478
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1	85
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2	139
- สำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 36	18
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	
- ประเภทสามัญ	15
- ประเภทการกุศลของวัดในพระพุทธศาสนา	2
- ประเภทการศึกษาสงเคราะห์	4
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	
- มหาวิทยาลัยพะเยา	1
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา	1
- โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยพะเยา	1
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	
- สถานศึกษาของรัฐ	5
- สถานศึกษาของเอกชน	4
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพะเยา	9
สำนักบริหารการศึกษาพิเศษ	
- ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพะเยา	1
- โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 24	1
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	166
- โรงเรียนเทศบาลในสังกัด	15
สำนักงานตำรวจแห่งชาติกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (โรงเรียน ตชด.)	
- โรงเรียน ตชด.เบ็ตตี้ ดูเมน	1
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	
- โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญ	9
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี	
- วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา	1

ตารางที่ 3 จำนวนนักเรียน นักศึกษา จำแนกตามสังกัด ปีการศึกษา 2560

สังกัด	คน
รวมทั้งหมด	114,049
กระทรวงศึกษาธิการ	
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	41,253
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	9,233
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	22,089
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	6,818
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	22,789
สำนักบริหารการศึกษาพิเศษ	1,218
กระทรวงมหาดไทย	
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	9,204
สำนักนายกรัฐมนตรี	
สำนักงานตำรวจแห่งชาติกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (โรงเรียน ตชด.)	110
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	967
กระทรวงสาธารณสุข	
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา	388

ตารางที่ 4 จำนวนนักเรียน นักศึกษา จำแนกตามสังกัดประเภทสถานศึกษา ปีการศึกษา 2560

สังกัด	คน
รวมทั้งหมด	114,049
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36	15,438
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1	9,716
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2	16,099
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	9,233
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	
- มหาวิทยาลัยพะเยา	21,109
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา	454
- โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยพะเยา	526
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	
- สถานศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	6,818
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	22,789
สำนักบริหารการศึกษาพิเศษ	
- ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพะเยา	219
- โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 24	999
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น	
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	5,533
- โรงเรียนเทศบาลในสังกัด	3,671
สำนักงานตำรวจแห่งชาติกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (โรงเรียน ตชด.)	
- โรงเรียน ตชด.เบ็ตตี้ คูเมน	110
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	
- โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	967
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี	
- วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา	388

ตารางที่ 5 จำนวนนักเรียนนักศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษาประเภทสถานศึกษา ปีการศึกษา 2560

ระดับการศึกษา	จำนวนนักเรียน นักศึกษา
รวมทั้งหมด	114,049
ระดับก่อนประถมศึกษา	15,326
ระดับประถมศึกษา	24,982
ระดับมัธยมศึกษา	21,984
- ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	12,911
- ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	8,690
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ประเภทอาชีวศึกษา)	6,715
- ระดับ ปวช.	4,126
- ระดับ ปวส.	2,589
ระดับอุดมศึกษา	22,054
อนุปริญญา/เทียบเท่า	103
ปริญญาตรี	19,898
ประกาศนียบัตรบัณฑิต	32
ปริญญาตรีควบปริญญาโท	104
ปริญญาโท	596
ปริญญาเอก	479
ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพะเยา	219
นักเรียน นักศึกษา กศน.	22,789

ตารางที่ 6 จำนวนครู/คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาจำแนกตามสังกัด ปีการศึกษา 2560

สังกัด	คน
รวมทั้งหมด	6,150
สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	66
- สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา	66
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*	3,552
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36	1,026
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 1	1,123
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2	1,403
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน**	465
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา	888
- มหาวิทยาลัยพะเยา	816
- มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตพะเยา	18
- โรงเรียนสาธิต มหาวิทยาลัยพะเยา	54
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	517
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย	222
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดพะเยา	222
สำนักบริหารการศึกษาพิเศษ	92
- ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพะเยา	20
- โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 24 จังหวัดพะเยา	72
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ***	
- สถานศึกษาในสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น	239
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ	
- โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา	117
สำนักงานตำรวจแห่งชาติกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (โรงเรียน ตชด.)***	
- โรงเรียน ตชด.เบ็ตตี้ ดูเมน	12
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี***	
- วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา	52

* ข้อมูลจากกลุ่มสารสนเทศเพื่อบริหารการศึกษา (ระบบ e-mis) กลุ่มสาระสนเทศ สนผ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีการศึกษา 2560

** ข้อมูลจากกลุ่มส่งเสริมการศึกษาเอกชน ปีการศึกษา 2560

*** ข้อมูลครูปีการศึกษา 2560

ตารางที่ 7 จำนวนผู้เรียนการศึกษานอกระบบโรงเรียนจำแนกตามระดับ/ประเภทการศึกษาปีการศึกษา 2560

ระดับ/ประเภทการศึกษา	จำนวนผู้เรียน
รวมทั้งหมด	22,789
การส่งเสริมการรู้หนังสือ (กศน.)	1,244
การจัดการศึกษาพื้นที่สูง (ศศช.)	657
สายสามัญศึกษา (กศน.)	
ระดับประถมศึกษา	452
ระดับมัธยมศึกษา	
- มัธยมศึกษาตอนต้น	2,066
- มัธยมศึกษาตอนปลาย	4,064
สายอาชีพ	
หลักสูตรพิเศษ (สอศ.)	-
หลักสูตรที่เอกชนขออนุมัติฯ (สช.)	-
วิทยาลัยชุมชน (หลักสูตรระยะสั้น) (สกอ.)	-
กลุ่มการศึกษาอาชีพของ (กศน.)	
- การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ	3,847
- การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต	3,782
- การศึกษาหลักสูตรระยะสั้น	3,254
- กระบวนการเรียนรู้ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง	2,408
- โครงการตามพระราชดำริ	205
- การจัดการศึกษาให้กลุ่มเป้าหมายพิเศษ	810

* ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2560 หรือ ข้อมูลภาคเรียนที่ 1/2560

ตารางที่ 8 จำนวนนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาจำแนกตามประเภทการศึกษารายสังกัดปีการศึกษา 2560

สังกัด	ระดับการศึกษา				
	รวม	ศูนย์พัฒนาเด็ก/ เด็กเล็กปฐมวัย	อนุบาล 1	อนุบาล 2	อนุบาล 3
รวมทั้งหมด	15,326	5,744	1,747	3,886	3,949
กระทรวงศึกษาธิการ					
สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาขั้นพื้นฐาน	5,186	-	243	2,389	2,554
สำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมการศึกษาเอกชน	3,160	211	935	1,040	974
กระทรวงมหาดไทย					
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	6,948	5,533	556	449	410
สำนักนายกรัฐมนตรี					
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองบัญชาการตำรวจตระเวน ชายแดน (โรงเรียน ตชด.)	32	-	13	8	11

ตารางที่ 9 จำนวนนักเรียนระดับประถมศึกษาจำแนกตามชั้นเรียนรายสังกัดปีการศึกษา 2560

สังกัด	ระดับการศึกษา						
	รวม	ป.1	ป.2	ป.3	ป.4	ป.5	ป.6
รวมทั้งหมด	24,982	4,125	4,002	4,067	4,174	4,322	4,292
กระทรวงศึกษาธิการ							
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	17,760	2,772	2,842	2,904	3,005	3,112	3,125
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ร.ร.สาธิตมหาวิทยาลัย)	38	24	-	-	14	-	-
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	5,205	931	842	866	817	892	857
สำนักบริหารการศึกษาพิเศษ -โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 24	244	39	35	40	45	44	41
กระทรวงมหาดไทย							
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	1,657	345	273	244	278	260	257
สำนักนายกรัฐมนตรี							
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน	78	14	10	13	15	14	12

ตารางที่ 10 จำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจำแนกตามชั้นเรียนรายสังกัดปีการศึกษา 2560

สังกัด	ระดับการศึกษา			
	รวม	ม.1	ม.2	ม.3
รวมทั้งหมด	12,911	4,403	4,295	4,213
กระทรวงศึกษาธิการ				
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	10,825	3,655	3,629	3,541
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ร.ร.สาธิตมหาวิทยาลัยพะเยา)	187	79	56	52
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	485	163	152	170
สำนักบริหารการศึกษาพิเศษ -โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 24	415	148	130	137
กระทรวงมหาดไทย				
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	370	132	112	126
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ				
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	629	226	216	187

ตารางที่ 11 จำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ประเภทสามัญศึกษา) จำแนกตามชั้น รายสังกัด ปีการศึกษา 2560

สังกัด	ระดับการศึกษา			
	รวม	ม.4	ม.5	ม.6
รวมทั้งหมด	8,690	2,949	2,970	3,154
กระทรวงศึกษาธิการ				
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน	7,482	2,393	2,495	2,594
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ร.ร. สาคิตมหาวิทยาลัย)	301	129	72	100
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน	383	98	129	156
สำนักบริหารการศึกษาพิเศษ -โรงเรียนราชประชานุเคราะห์ 24	340	124	105	111
กระทรวงมหาดไทย				
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	229	70	80	79
สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ				
โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา	338	135	89	114

ตารางที่ 12 จำนวนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ประเภทอาชีวศึกษา) จำแนกตามชั้นเรียนรายสังกัดปีการศึกษา 2560

สังกัด	ระดับการศึกษา					
	รวม	ปวช.1	ปวช.2	ปวช.3	ปวส.1	ปวส.2
รวมทั้งหมด	6,715	1,467	1,205	1,454	1,187	1,402
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา	6,715	1,467	1,205	1,454	1,187	1,402

ตารางที่ 13 จำนวนนิสิต นักศึกษาระดับอุดมศึกษาจำแนกตามระดับการศึกษารายสังกัดปีการศึกษา 2560

สังกัด	รวม	ระดับการศึกษา					
		อนุปริญญา/ เทียบเท่า	ปริญญาตรี	ประกาศนียบัตร	ปริญญาตรีควบ ปริญญาโท	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
รวมทั้งหมด	22,054	103	20,687	32	104	631	497
สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา							
- มหาวิทยาลัยของรัฐ	21,109	-	19,898	32	104	596	479
- มหาวิทยาลัยสงฆ์	454	-	401	-	-	35	18
วิทยาลัยพยาบาล	388	-	388	-	-	-	-
สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา	103	103	-	-	-	-	-

ข้อมูลจำนวนคนพิการจังหวัดพะเยา

ตารางที่ 14 แสดงจำนวนคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ

อำเภอ	ประเภทความพิการ														รวม
	ความพิการทางการเห็น		ความพิการทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย		ความพิการทางการเคลื่อนไหวหรือร่างกาย		ความพิการทางจิตใจพฤติกรรม		ความพิการทางสติปัญญา		ความพิการทางการเรียนรู้		ความพิการทางออทิสติก		
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
เมืองพะเยา	110	122	508	470	978	798	215	162	238	184	46	44	32	7	3,914
ภูกามยาว	27	28	101	63	224	170	37	30	41	43	12	13	5	2	796
แม่ใจ	40	46	314	278	319	285	58	46	70	65	15	10	4	2	1,552
ดอกคำใต้	181	184	345	249	1,475	2,030	137	108	152	123	30	17	9	1	5,041
จุน	71	80	252	221	626	690	96	72	124	83	40	25	14	3	2,397
เชียงม่วน	104	120	97	83	323	438	50	33	30	26	7	9	3	1	1,324
เชียงคำ	101	100	728	712	903	982	139	112	168	147	46	13	10	1	4,162
ภูซาง	65	43	316	295	393	477	55	32	98	75	10	14	-	-	1,873
ปง	112	76	341	282	664	582	71	51	112	100	30	22	7	2	2,452
รวม	811	799	3,002	2,653	5,905	6,452	858	646	1,033	846	236	167	84	19	23,511
รวมทั้งสิ้น	1,610		5,655		12,357		1,504		1,879		403		103		

ตาราง 15 แสดงระดับการศึกษาของคนพิการที่มีบัตรประจำตัวคนพิการ

อำเภอ	ระดับการศึกษา												รวม
	ไม่ได้รับการศึกษา		ประถมศึกษา		มัธยมศึกษา		ปวช./ปวส.		ปริญญาตรี		สูงกว่าปริญญาตรี		
	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	ชาย	หญิง	
เมืองพะเยา	1,083	1,106	821	591	164	57	37	20	17	11	5	2	3,914
ภูกามยาว	250	251	166	88	27	8	4	2	-	-	-	-	796
แม่ใจ	464	519	304	191	36	19	9	2	6	1	1	-	1,552
ดอกคำใต้	1,271	1,775	931	867	101	55	18	7	7	8	1	-	5,041
จุน	677	715	470	433	55	19	16	3	5	3	-	1	2,397
เชียงม่วน	258	410	331	285	23	12	1	-	-	3	1	-	1,324
เชียงคำ	1,003	1,129	963	898	106	32	15	4	8	4	-	-	4,162
ภูซาง	371	490	513	427	43	16	4	1	6	2	-	-	1,873
ปง	696	702	571	389	62	20	6	2	2	2	-	-	2,452
รวม	6,073	7,097	5,070	4,169	617	238	110	41	51	34	8	3	23,511
รวมทั้งสิ้น	13,170		9,239		855		151		85		11		

ตาราง 16 แสดงจำนวนหน่วยงานที่ให้บริการด้านการศึกษาแก่คนพิการ จำแนกตามอำเภอ

อำเภอ	จำนวน (แห่ง)										รวม
	ศูนย์ การศึกษา พิเศษ/ศูนย์ การเรียนฯ ประจำอำเภอ	โรงเรียน เรียนร่วม สังกัด สพป.พย.1	โรงเรียน เรียนร่วม สังกัด สพป.พย.2	โรงเรียนเรียน ร่วม สังกัด สพม 36 พย.	โรงเรียน เทศบาล	โรงเรียน เอกชน	โรงเรียน พระปริยัติ ธรรม	การศึกษา นอกระบบ และตาม อัธยาศัย	อาชีว ศึกษา	มหา วิทยาลัย	
เมืองพะเยา	2	30	-	2	6	7	-	1	3	1	52
ภูกามยาว	1	10	-	1	-	-	-	1	-	-	13
แม่ใจ	1	19	-	1	-	2	-	1	1	-	25
ดอกคำใต้	1	25	-	3	-	2	-	1	-	-	32
จุน	1	-	21	1	-	1	-	1	-	-	25
เชียงม่วน	-	-	11	1	-	-	-	1	-	-	13
เชียงคำ	-	-	32	2	-	8	-	1	1	-	44
ภูซาง	1	-	15	-	-	1	-	1	-	-	18
ปง	1	-	33	3	-	-	-	2	1	-	40
รวม	8	84	112	14	6	21	-	10	6	1	262

ตาราง 17 แสดงจำนวนเด็กพิการ ที่อยู่ในสังกัดศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดพะเยา ปีการศึกษา 2560 จำแนกตามประเภทความพิการ

ศูนย์/หน่วยบริการ	ประเภทความพิการ									รวม
	การเห็น	การได้ยิน	สติปัญญา	ร่างกาย	เรียนรู้	การพูด	พฤติกรรม	ออทิสติก	พิการซ้อน	
ศูนย์การศึกษาพิเศษฯ	1	1	11	11	-	1	-	18	7	50
หน่วยบริการปง	-	-	16	3	1	-	-	1	12	33
หน่วยบริการดอกคำใต้	1	3	12	5	-	-	-	-	9	30
หน่วยบริการสบง	1	1	3	3	-	-	-	2	10	20
หน่วยบริการบ้านต๋อน	-	-	4	5	-	-	-	2	9	20
หน่วยบริการจุน	1	-	6	8	-	-	-	1	2	18
หน่วยบริการแม่ใจ	-	-	2	2	-	-	-	-	7	11
หน่วยบริการห้วยแก้ว	-	-	7	5	-	-	1	2	2	17
ห้องเรียนเจ็บป่วยเรื้อรัง ในโรงพยาบาล	-	-	-	20	-	-	-	-	-	20
รวม	4	5	61	62	1	1	1	26	58	219

ที่มา : ระบบบริหารจัดการข้อมูลสารสนเทศ (Special Education Technology: SET) สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ
สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2560

ตารางที่ 18 ข้อมูลด้านการปกครองและประชากร

ประชากร	จำนวน (คน)
ชาย	235,804
หญิง	246,853
รวม	482,657
ความหนาแน่นของประชากร (คน / ตร.กม.)	76.18

ที่มา : สำนักงานจังหวัดพะเยา (www.phayao.go.th) ข้อมูล ณ ปี พ.ศ.2559

ตารางที่ 19 ประชากรวัยเรียนจำแนกตามกลุ่มอายุ

ประชากร ในวัยเรียน ทั้งหมด (อายุ 3-21 ปี)	ประชากรในวัยเรียนจำแนกตามกลุ่มอายุ (คน)				
	กลุ่มอายุ 3-5 ปี	กลุ่มอายุ 6-11 ปี	กลุ่มอายุ 12-14 ปี	กลุ่มอายุ 15-17 ปี	กลุ่มอายุ 18-21 ปี
95,836	12,772	26,207	13,697	14,946	28,214

ที่มา : สำนักงานจังหวัดพะเยา (www.phayao.go.th) ข้อมูล ณ ปี พ.ศ.2559

ตารางที่ 20 อัตราการเข้าเรียนของประชากรวัยเรียน

ประชากร ในวัยเรียน ทั้งหมด (อายุ 3-21 ปี)	ร้อยละของนักเรียนต่อประชากรในวัยเรียน จำแนกตามระดับการศึกษา (%)				
	ระดับก่อน ประถมศึกษา	ประถมศึกษา	ม.ต้น	ม.ปลาย/ ปวช.	ปวส./อนุ/ ป.ตรี
95,836	13.3	27.3	14.3	15.6	29.4

ตารางที่ 21 จำนวนนักเรียนสายสามัญต่อสายอาชีพ ประจำปีการศึกษา 2559

จำนวนนักเรียน นักศึกษา / ม.ปลาย/ปวช.			จำนวนนักเรียน นักศึกษา อนุ ป.ตรี /ป.ตรี และ ปวส.		
ชั้น ม.ปลาย สายสามัญ	ชั้น ปวช. สายอาชีพ	คิดเป็น อัตราส่วน	อนุ ป.ตรี/ป. ตรี สายสามัญ	ปวส. สายอาชีพ	คิดเป็น อัตราส่วน
9,262	8,804	51.3 : 48.7	22,159	1,387	94.1 : 5.9

ตารางที่ 22 จำนวนสถานศึกษาและนักเรียนนักศึกษาของรัฐและเอกชน ประจำปีการศึกษา 2559

จำนวนสถานศึกษา			จำนวนนักเรียน นักศึกษา		
ของรัฐ	ของเอกชน	คิดเป็น อัตราส่วน	ของรัฐ	ของเอกชน	คิดเป็น อัตราส่วน
474	25	95.0 : 5.0	85,256	9,360	90.1 : 9.9

ตารางที่ 23 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินิยมขั้นพื้นฐาน (O-NET) เปรียบเทียบปีการศึกษา 2558 และ 2559 ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ชั้น/กลุ่มสาระ	ปีการศึกษา		เพิ่ม/ลด
	2558	2559	
ภาษาไทย	52.35	57.06	4.71
สังคมศึกษา	52.53	49.29	-3.24
ภาษาอังกฤษ	45.18	38.20	-6.98
คณิตศาสตร์	50.35	46.74	-3.61
วิทยาศาสตร์	46.26	45.22	-1.04

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ชั้น/กลุ่มสาระ	ปีการศึกษา		เพิ่ม/ลด
	2558	2559	
ภาษาไทย	44.40	50.43	6.03
สังคมศึกษา	47.69	52.54	4.85
ภาษาอังกฤษ	31.02	33.02	2.00
คณิตศาสตร์	35.09	33.17	-1.92
วิทยาศาสตร์	39.99	37.77	-2.22

ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ชั้น/กลุ่มสาระ	ปีการศึกษา		เพิ่ม/ลด
	2558	2559	
ภาษาไทย	50.26	53.92	3.66
สังคมศึกษา	40.50	37.00	-3.50
ภาษาอังกฤษ	23.80	26.52	2.72
คณิตศาสตร์	27.00	25.20	-1.8
วิทยาศาสตร์	34.15	32.80	-1.35

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ยผลการประเมินคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพผู้เรียน (Nation Test : NT) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2558 และ 2559

ค่าเฉลี่ย NT	ปีการศึกษา		เพิ่ม/ลด
	2558	2559	
ด้านภาษา	50.20	52.49	2.29
ด้านคำนวณ	46.78	40.83	-5.95
ด้านเหตุผล	50.87	56.92	6.14
รวม	49.28	50.21	0.93

ตารางที่ 25 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ การศึกษานอกระบบโรงเรียน (N-Net) สำนักงาน กศน.จังหวัดพะเยา

สาระวิชา	ปีการศึกษา				
	2555	2556	2557	2558	2559
สาระทักษะการเรียนรู้	43.02	45.43	44.75	39.98	39.56
สาระความรู้พื้นฐาน	33.82	35.90	35.96	32.81	33.69
สาระการประกอบอาชีพ	44.24	42.79	42.32	38.35	37.41
สาระทักษะการดำเนินชีวิต	50.13	51.05	48.53	48.21	50.60
สาระการพัฒนาสังคม	41.42	39.47	40.06	37.75	39.84
รวมค่าเฉลี่ย	42.53	42.93	42.32	39.42	40.22
ระดับสังกัด	43.80	41.12	41.22	37.21	38.97
ระดับประเทศ	43.84	42.10	40.39	37.46	38.16

ตารางที่ 26 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ ด้านอาชีวศึกษาระดับชั้น ปวช.
(V-Net = Vocational National Education Test) ปีการศึกษา 2558 - 2559

สถานศึกษา	ปีการศึกษา		
	2558	2559	เพิ่ม/ลด
ไชยพันธ์พงษ์เทคโนโลยี	124.99	73.58	-51.41
บริหารธุรกิจพะเยา	82.48	69.65	-12.83
ประชาบำรุง	86.48	-	-
วิทยาลัยเทคโนโลยีวงศ์กาญจนา	90.63	84.55	-6.08
วิทยาลัยเทคนิคพะเยา	89.36	79.87	-9.49
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพะเยา	92.07	76.41	-15.66
วิทยาลัยการอาชีพเชียงคำ	88.51	76.58	-11.93
วิทยาลัยการอาชีพดอกคำใต้	85.23	71.95	-13.28
วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการปง	86.38	74.76	-11.62
วิทยาลัยเทคโนโลยีประชาพัฒน์	-	71.39	-

ระดับชั้น ปวส.

สถานศึกษา	ปีการศึกษา		
	2558	2559	เพิ่ม/ลด
ไชยพันธ์พงษ์เทคโนโลยี	120.25	73.47	-46.78
บริหารธุรกิจพะเยา	82.88	81.21	-1.67
วิทยาลัยเทคโนโลยีวงศ์กาญจนา	81.94	72.08	-9.86
วิทยาลัยเทคนิคพะเยา	87.73	79.15	-8.58
วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีพะเยา	85.79	79.95	-5.84
วิทยาลัยการอาชีพเชียงคำ	82.25	82.25	-
วิทยาลัยการอาชีพดอกคำใต้	86.02	69.36	-16.66
วิทยาลัยเทคโนโลยีและการจัดการปง	81.18	74.89	-6.29
วิทยาลัยเทคโนโลยีประชาพัฒน์	-	90.00	-

ตารางที่ 27 การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพระพุทธศาสนา (Buddhism National Educational Test :B-NET) ระดับชั้น ม.3

โรงเรียน	สาระวิชา							
	ภาษาบาลี		ธรรม		พุทธประวัติ		วินัย	
	2558	2559	2558	2559	2558	2559	2558	2559
ราชคฤห์วิทยา	27.21	32.00	43.14	35.27	37.93	33.67	33.64	38.27
ห้วยข้าวก่ำวิทยา	29.43	30.11	40.43	34.43	35.48	31.86	28.52	35.70
วัดห้วยนวิทยา	26.96	29.15	41.79	32.80	40.29	28.20	31.71	31.58
ป่าแฉมวิทยา	30.69	36.00	42.62	38.67	36.62	32.67	27.08	35.33
สุวรรณคณานุสรณ์	32.58	33.29	42.00	34.17	35.85	34.42	32.69	35.25
วัดนาปรังวิทยา	29.13	32.55	40.50	34.00	41.44	31.90	30.52	32.70
พระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาวัดป่าดอย	29.29	28.54	38.00	31.08	34.29	28.46	24.00	29.54
พระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาวัดโพธารามวิทยา	33.45	38.43	42.00	32.87	37.45	32.87	30.55	32.35
วัดม่วงชุมวิทยา	27.85	31.30	40.40	32.80	34.10	32.00	29.00	32.00

ตารางที่ 28 การทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพระพุทธศาสนา (Buddhism National Educational Test :B-NET) ระดับชั้น ม.6

โรงเรียน	สาระวิชา							
	ภาษาบาลี		ธรรม		พุทธประวัติ		วินัย	
	2558	2559	2558	2559	2558	2559	2558	2559
ราชคฤห์วิทยา	23.36	30.63	22.73	24.00	35.82	37.25	32.91	28.25
ห้วยข้าวกล้าวิทยา	25.89	28.50	28.11	30.00	37.37	37.50	31.37	29.67
วัดห้วยม่วงวิทยา	24.00	23.89	24.00	31.56	36.50	38.67	29.50	30.44
สุวรรณคณานุสรณ์	28.70	34.75	27.80	34.50	35.00	39.50	27.60	33.00
วัดนาปรังวิทยา	30.00	30.93	26.00	36.29	32.25	46.00	27.25	33.57
พระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาวัดป่าดอย	41.25	26.50	29.00	34.00	48.00	46.00	30.00	42.00
พระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาวัดโพธารามวิทยา	47.17	30.60	29.33	26.40	40.33	31.20	32.00	25.20
วัดม่วงชุมวิทยา	37.90	26.25	32.60	33.50	40.00	38.00	36.40	29.50

- ประเด็นปัญหาด้านคุณภาพการศึกษา

ประเด็นปัญหาด้านคุณภาพการศึกษา มีสาเหตุจากปัจจัยต่างๆ ทั้งภายในกระทรวงและจากปัจจัยภายนอก พอประมวลสรุปได้ดังนี้

ประเด็นปัญหาและสาเหตุ

1) ด้านคุณภาพผู้เรียน

1.1 ระดับปฐมวัย

(1) ประเด็นปัญหา

1) เด็กไม่ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ

(2) สาเหตุของปัญหา

1) ขาดครูที่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย

2) ขาดสื่อ อุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนปฐมวัยพัฒนาเด็กปฐมวัยได้อย่างทั่วถึง

และขาดหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแลพัฒนาเด็กปฐมวัยของกระทรวงศึกษาธิการ

1.2 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(1) ประเด็นปัญหา

1) สัมฤทธิ์ผลทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ

2) ผู้เรียนขาดคุณลักษณะที่พึงประสงค์

3) เด็กด้อยโอกาส/เด็กพิการ/เด็กกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษ ยังไม่ได้รับโอกาสการพัฒนา

เต็มตามศักยภาพ

(2) สาเหตุของปัญหา

1) การขาดแคลนครู

2) เทคนิควิธีการสอนและการจัดกระบวนการเรียนไม่ส่งเสริมให้เด็กรู้จักการคิดวิเคราะห์

3) ขาดสื่ออุปกรณ์ และรูปแบบวิธีการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเฉพาะ

1.3 การอาชีวศึกษา

(1) ประเด็นปัญหา

1) ผู้เรียนและผู้สำเร็จการอาชีวศึกษามีสมรรถนะไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

2) นักเรียนไม่นิยมเรียนอาชีวศึกษา

(2) สาเหตุของปัญหา

1) ภาพลักษณ์ เจตคติและค่านิยมของการเรียนอาชีวศึกษาไม่ดี ประกอบกับ

ค่าตอบแทน และการยอมรับในสังคมต่ำ

2) ผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาระดับปวช. และปวส.ส่วนใหญ่ไม่ออกสู่ตลาดแรงงานมุ่ง

เข้าเรียนต่อในสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนระดับปริญญาตรีในสาขาอื่นๆ ทำให้ขาดแคลนแรงงานระดับกลางอย่างต่อเนื่อง

3) ขาดแคลนครู อาจารย์ด้านวิชาชีพ

4) ขาดทิศทางและเป้าหมายการพัฒนากำลังคนโดยรวมของจังหวัด

1.4 การศึกษาระดับอุดมศึกษา

(1) ประเด็นปัญหา

1) บัณฑิตขาดความสามารถคิด วิเคราะห์แก้ปัญหาและทักษะความรู้พื้นฐานที่จำเป็น

2) บัณฑิตมีสมรรถนะไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

(2) สาเหตุของปัญหา

1) ปรัชญาการรับผู้เข้าศึกษาระดับอุดมศึกษาเปลี่ยนไปคือ เน้นให้ผู้จบมัธยมศึกษาทุกคน

คนเข้าเรียนอุดมศึกษา

2) ผู้ตัดสินใจเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษา ไม่มีข้อมูลประกอบการตัดสินใจ และไม่รู้จักทิศทาง

ความต้องการกำลังคน

1.5 การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(1) ประเด็นปัญหา

- 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในเกณฑ์ต่ำ
- 2) ประชาชนกลุ่มเป้าหมายมีจำนวนมากและมีความหลากหลาย

(2) สาเหตุของปัญหา

- 1) ความรู้ความสามารถของบุคลากรโดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีวุฒิตรงตามวิชาที่สอนของครูผู้สอนยังไม่เพียงพอ
- 2) การจัดการเรียนการสอนให้แก่ผู้เรียนขาดความต่อเนื่อง เนื่องจากมีครูย้ายเข้าออกบ่อย ทำให้การจัดกิจกรรมไม่เกิดสัมฤทธิ์ผล
- 3) กลุ่มเป้าหมายในพื้นที่ห่างไกลมีข้อจำกัดในการเข้าถึงบริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลให้ไม่ได้รับข้อมูลที่ทันสมัยและถูกต้อง

2) ด้านครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

(1) ประเด็นปัญหา

- 1) การศึกษาขั้นพื้นฐาน มีปัญหาขาดแคลนครูสอนสาขาวิชาหลักโดยเฉพาะภาษาต่างประเทศ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์
- 2) การอาชีวศึกษาขาดแคลนครูด้านวิชาชีพ เนื่องจากไม่สามารถรับผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์จากผู้ที่ไม่ใช่ประกอบวิชาชีพครูได้
- 3) ในระดับอุดมศึกษา สัดส่วนอาจารย์ต่อนิสิตในบางสาขาวิชายังไม่เป็นไปตามเกณฑ์ รวมทั้งอาจารย์ประจำส่วนใหญ่จบใหม่ยังขาดประสบการณ์ และบางสาขายังขาดคณาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง
- 4) การศึกษานอกระบบขาดครูและบุคลากรที่มีวุฒิตรงตามวิชาที่สอน
- 5) การศึกษาพิเศษ ขาดนักวิชาชีพที่จะจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ และครูส่วนใหญ่ขาดประสบการณ์ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ

(2) สาเหตุของปัญหา

- 1) มาตรการควบคุมอัตรากำลังภาครัฐ ทำให้กระทรวงศึกษาธิการถูกตัดอัตรารูจากการเกษียณอายุราชการและเกษียณก่อนกำหนด
- 2) ผู้จบครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต วิศวกรรมศาสตร์บัณฑิต ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะไม่สามารถเป็นครูอาชีวศึกษาได้เนื่องจากไม่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูทำให้เกิดปัญหาขาดแคลนครูอาจารย์ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง
- 3) ไม่สามารถจูงใจคนที่มีความรู้ ความสามารถมาเป็นครู อาจารย์ในสถาบันการศึกษาได้
- 4) ไม่มีสถาบันผลิตครูใหม่ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะในการพัฒนาครู คณาจารย์ประจำการอย่างเป็นระบบ รวมทั้งศึกษาวิจัยและพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างความเป็นมืออาชีพและส่งเสริมสนับสนุนให้วิชาชีพครูเป็นที่ยอมรับในสังคม
- 5) เส้นทางความก้าวหน้า (Career path) ด้านการวิจัยไม่ชัดเจน ไม่จูงใจให้อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาทำการวิจัยและสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม

3) ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา

(1) ประเด็นปัญหา

- 1) การนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้เป็นเครื่องมือช่วยในการเรียนการสอนของครูยังมีน้อย
- 2) ทรัพยากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศมีไม่เพียงพอทำให้การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนและพัฒนาทักษะในการค้นคว้า เป็นเครื่องมือในการศึกษาหาความรู้แก่ตนเองยังทำได้น้อย

3) สาธารณูปโภคและโครงสร้างพื้นฐานไม่เอื้อต่อการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอนอย่างสมบูรณ์

4) ขาดการเชื่อมโยงเครือข่ายเพื่อการศึกษาที่มีอยู่เพื่อนำไปสู่การเรียนรู้ร่วมกัน เช่น Uninet, MOE Net เป็นต้น

5) ขาดการใช้สื่อสารมวลชน สื่อวิทยุโทรทัศน์ สื่อหนังสือ ตำราเรียน และอุปกรณ์ต่างๆ รวมทั้งห้องสมุดเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้อย่างพอเพียงและมีคุณภาพ

6) ขาดหน่วยงานกลางเพื่อดูแลและบริหารจัดการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษา

(2) สาเหตุของปัญหา

1) ครูขาดความสามารถและทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่จะนำมาสร้างและใช้บทเรียนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ และช่วยในการเรียนการสอนให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ

2) ขาดการพัฒนาครู และบุคลากรให้รู้จักใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อเพิ่มคุณภาพการเรียนการสอน รวมทั้งการแก้ปัญหาขาดแคลนครู

3) ขาด content และ courseware สำหรับการทำบทเรียนเพื่อการเรียนรู้ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์

4) มีความแตกต่างในการเข้าถึงบริการ Internet ระหว่างพื้นที่ในเมือง นอกเมือง ขนาดและประเภทโรงเรียน

5) ขาดการสนับสนุนอย่างจริงจังและต่อเนื่องจากภาครัฐในการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา รวมทั้งขาดกลไกที่จะจูงใจให้ภาคเอกชนเข้ามาร่วมระดมทรัพยากร

6) หน่วยงานที่ดำเนินการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศดำเนินการในลักษณะต่างคนต่างทำ เกิดความซ้ำซ้อน ขาดการบูรณาการและเชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายเพื่อประหยัดทรัพยากรร่วมกัน

4) ด้านการจัดระบบการศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา

4.1 ระดับปฐมวัย

(1) ประเด็นปัญหา

1) ความไม่พร้อมในการจัดการศึกษาปฐมวัย ทั้งด้านครู อาคารสถานที่และวัสดุอุปกรณ์

2) การจัดการศึกษาปฐมวัยของแต่ละหน่วยงานยังขาดความเข้มแข็ง

(2) สาเหตุของปัญหา

1) ศูนย์เด็กปฐมวัยมีจำนวนไม่เพียงพอที่จะให้บริการในการเตรียมความพร้อมแก่เด็กปฐมวัยได้อย่างทั่วถึง มีคุณภาพ

2) ขาดหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแลพัฒนาเด็กปฐมวัยในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการ

3) ขาดการประสานและดำเนินการในเชิงบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่ดูแลเด็กปฐมวัยอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งระหว่างหน่วยงานภาครัฐด้วยกันและกับภาคเอกชนทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการ

4.2 ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

(1) ประเด็นปัญหา

1) ขาดความเชื่อมโยงระหว่างระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษากับการปรับปรุง/พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

2) สถานศึกษามีคุณภาพแตกต่างกัน

(2) สาเหตุของปัญหา

1) ขาดการประสานความร่วมมือเป็นเครือข่ายระหว่างสถานศึกษาเพื่อร่วมกันพัฒนาคุณภาพการศึกษา รวมทั้งความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาต่างระดับ/สังกัด และกับชุมชนท้องถิ่น อปท.และภาคเอกชน

2) ไร้ขีดจำกัดปัญหาโรงเรียนขนาดเล็กเป็นปัญหาที่สำคัญประการหนึ่งในภาพพัฒนาคุณภาพการศึกษา

3) ปัจจัยด้านการเมืองการดำเนินงานตามภารกิจของกระทรวงศึกษาธิการต้องปรับเปลี่ยนตามนโยบายของรัฐมนตรีที่เข้ามาบริหารซึ่งมีการปรับเปลี่ยนบ่อยครั้ง ส่งผลให้การดำเนินงานขาดความต่อเนื่อง และผลักดันอย่างจริงจัง นโยบายที่ดีหลายเรื่องไม่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติและบังเกิดผลเป็นรูปธรรมได้ หลายเรื่องต้องใช้เวลาานกว่าจะประสบผลสำเร็จ และหลายเรื่องต้องหยุดชะงักลงไม่สามารถสานต่อได้

4.3 การอาชีวศึกษา

(1) ประเด็นปัญหา

- 1) การจัดอาชีวศึกษาไม่เน้นการฝึกปฏิบัติและสมรรถนะทางวิชาชีพ และไม่เชื่อมโยงกับสถานประกอบการเท่าที่ควร ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษามีสมรรถนะไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
- 2) ขาดการจัดหลักสูตรที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มเป้าหมายต่างๆ รวมทั้งเชื่อมโยงกับการทำงาน
- 3) ขาดความเชื่อมโยงการจัดอาชีวศึกษากับการศึกษาระดับพื้นฐานและอุดมศึกษา ไม่สามารถดึงดูด จูงใจผู้เรียนให้สนใจเรียนอาชีวศึกษาได้มากเท่าที่ควร

(2) สาเหตุของปัญหา

- 1) ขาดกลไกการพัฒนาาระบบมาตรฐานสมรรถนะและกลไกการเรียนรู้/การจัดการเรียนการสอนร่วมกับสถานประกอบการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
- 2) ขาดระบบการแนะแนวการศึกษาอาชีพ และการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจในอาชีพ เส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพ รายได้ ค่าตอบแทน

4.4 การศึกษาระดับอุดมศึกษา

(1) ประเด็นปัญหา

- 1) สถาบันอุดมศึกษามุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอนเชิงพาณิชย์ เน้นการผลิตบัณฑิตเชิงปริมาณ มีลักษณะเป็นอุดมศึกษาเพื่อมวลชน (mass) ในขณะที่กลไกการควบคุมคุณภาพไม่เข้มแข็ง
- 2) การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนขาดการเน้นฝึกภาคปฏิบัติและการเชื่อมโยงกับการทำงาน ทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาขาดคุณลักษณะที่สำคัญบางประการที่ผู้ใช้ต้องการ
- 3) การผลิตกำลังคนยังไม่สามารถตอบสนองความต้องการ โดยเฉพาะในสาขาที่ขาดแคลน

(2) สาเหตุของปัญหา

- 1) การบริหารจัดการและภาวะผู้นำ ระบบการบริหารจัดการที่อยู่ภายใต้ระบบราชการ ทำให้ขาดความอิสระ คล่องตัวในการบริหารจัดการ รวมทั้งขาดระบบการพัฒนาผู้บริหารและคณาจารย์อย่างต่อเนื่อง ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษา
- 2) ขาดระบบและกลไกส่งเสริมการวิจัยและสร้างองค์ความรู้ นวัตกรรมและการวิจัยขาดระบบการสร้างเสริมความเข้มแข็งด้านการผลิตผลงานวิจัย รวมทั้งระบบเชื่อมโยงระหว่างอุดมศึกษาและภาคการผลิต
- 3) การจัดการศึกษาเชิงพาณิชย์ จัดอุดมศึกษาในลักษณะเป็น mass ที่ไม่มีการควบคุมคุณภาพ โดยไม่คำนึงถึงภาวการณ์ทำงานของบัณฑิตที่จะก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มต่อสังคมในอนาคต เป็นการผลิตที่เน้นปริมาณมากกว่าคุณภาพ
- 4) การจัดสรรงบประมาณยังไม่สะท้อนคุณภาพการศึกษา และยังมีได้ใช้เป็นกลไกกำกับเชิงนโยบาย และการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานอุดมศึกษา

4.5 การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

(1) ประเด็นปัญหา

- 1) ความไม่คล่องตัวในการบริหารจัดการและการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติของหน่วยงานสถานศึกษาในสังกัด และภาคีเครือข่าย
- 2) ขาดการประสานความร่วมมือและการควบคุมคุณภาพมาตรฐานการศึกษาที่มีเอกภาพ

(2) สาเหตุของปัญหา

- 1) ขาดแคลนบุคลากรทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพ
- 2) ขาดสื่อและวัสดุอุปกรณ์ส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพหลากหลายตรงกับความต้องการของผู้เรียนเฉพาะกลุ่ม เช่น คนพิการ ผู้สูงอายุและกลุ่มชาติพันธุ์
- 3) การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายยังไม่กว้างขวางและเข้มแข็งเพียงพอ
- 4) ขาดความคล่องตัวในการบริหารจัดการ การประสานความร่วมมือ และการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

5) ด้านการสร้างเสริมความเข้มแข็งของสถานศึกษา

(1) ประเด็นปัญหา

- 1) สถานศึกษาระดับขั้นพื้นฐานขาดอิสระและความคล่องตัวในการบริหารจัดการให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
- 2) มีปัญหาความพร้อมและเข้มแข็งของเขตพื้นที่การศึกษาในการสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษา
- 3) การจัดการศึกษาขาดความอิสระ คล่องตัวและความเข้มแข็งในการปฏิบัติภารกิจ
- 4) การอุดมศึกษาไม่สามารถพัฒนาสู่ความเป็นเลิศในการดำเนินภารกิจทั้ง 4 ด้าน อันได้แก่
 - 4.1) การจัดการเรียนการสอน
 - 4.2) การวิจัยและสร้างองค์ความรู้
 - 4.3) การให้บริการทางวิชาการ
- 5) การส่งเสริมและอนุรักษ์ศิลปะและวัฒนธรรม รวมทั้งยังไม่สามารถสนองตอบความต้องการกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายมากขึ้น

(2) สาเหตุของปัญหา

- 1) การกระจายอำนาจสู่เขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาได้ดำเนินการแล้วตามกฎหมาย แต่ยังประสบปัญหาในทางปฏิบัติ
- 2) ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังมีความเคยชินของหน่วยปฏิบัติในการรับคำสั่งจากหน่วยงานส่วนกลาง และหน่วยงานส่วนกลางเคยชินกับการมอบหมาย/สั่งการให้หน่วยปฏิบัติดำเนินการตามประกอบด้วยหน่วยปฏิบัติ บุคลากรในพื้นที่ และสถานศึกษาไม่คุ้นเคยในระบบการบริหารแบบเป็นอิสระด้วยตนเอง บุคลากรบางส่วนยังไม่มี ความมั่นใจในการตัดสินใจทิศทางการของหน่วยงาน
- 3) ความไม่พร้อมของระบบเพื่อรองรับการกระจายอำนาจ 4 ด้าน สู่สถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน
- 4) สถานบันอาชีวศึกษาบางส่วนยังไม่เป็นนิติบุคคลทำให้ไม่สามารถดำเนินการกิจให้สนองความต้องการทั้งของประชาชนและประเทศได้
- 5) สถาบันอุดมศึกษาของรัฐส่วนใหญ่ยังบริหารภายใต้ระบบราชการ แม้ว่า จะได้มีความพยายามนำมหาวิทยาลัยออกจากระบบราชการเป็นมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ แต่การดำเนินงานยังไม่บรรลุผลทั้งหมด
- 6) สภามหาวิทยาลัยและนายกสภามหาวิทยาลัยยังไม่มีบทบาทในการพัฒนา มหาวิทยาลัยและรับผิดชอบต่อมหาวิทยาลัยเท่าที่ควร

6) ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนของสังคม

(1) ประเด็นปัญหา

- 1) การส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กร ชุมชน สถานประกอบการ องค์กรวิชาชีพ ศิษย์เก่า พ่อแม่ ผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและสนับสนุนการจัดการศึกษาและการพัฒนากำลังคน รวมทั้งร่วมกับสถานศึกษาในการดำเนินภารกิจต่างๆ ยังทำได้น้อย
- 2) ขาดกลไกที่จะจูงใจ และกฎระเบียบของรัฐยังเป็นอุปสรรค ส่งผลให้ภาคส่วนต่างๆ ไม่สามารถเข้ามามีส่วนร่วมจัดการศึกษาและแข่งขันด้านการพัฒนาคุณภาพกับ ภาครัฐได้มาก
- 3) การมีส่วนร่วมระหว่างหน่วยงานที่ให้บริการการศึกษาด้วยกันเองยังมีน้อย อาทิ ระหว่างมหาวิทยาลัยกับสถานศึกษาและเขตพื้นที่ สถาบันอาชีวศึกษากับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นต้น ทั้งในการดำเนินภารกิจและการบริหารทรัพยากร บริหารบุคลากร บริหารวิชาการ
- 4) ขาดการสนับสนุนให้ชุมชน ปัจเจก ภาคเอกชน ฯลฯ เข้ามาร่วมจัดการศึกษาและเป็นแหล่งเรียนรู้ เช่น พิพิธภัณฑ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ฯลฯ

(2) สาเหตุของปัญหา

- 1) การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และการสร้างความเข้าใจให้หน่วยงาน/องค์กรต่างๆ เห็นความสำคัญของการศึกษาและเข้ามามีส่วนร่วมจัดและหรือสนับสนุนการจัดการศึกษายังทำได้น้อย
- 2) นโยบายและการปฏิบัติตามนโยบาย รวมทั้งการแบ่งภาระความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาระหว่างภาครัฐและเอกชนยังไม่ชัดเจน
- 3) ขาดการรณรงค์ให้มีส่วนร่วมอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

ส่วนที่ 2 บริบทที่เกี่ยวข้องข้องด้านการศึกษาของจังหวัดพะเยา

สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดได้นำกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558-2564 นโยบายรัฐบาล (พลเอกประยุทธ์จันทร์โอชานายกรัฐมนตรี) แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560-2579) เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) แผนงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ (แนวทางของปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 จำนวน 29 แผน) จุดเน้นเชิงนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาของภาคยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดผลการติดตามประเมินผลการดำเนินงานประจำปีของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา (ปัญหาอุปสรรคและแนวทางแก้ไข) อำนาจหน้าที่ของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการและบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเชื่อมโยงกับอำนาจหน้าที่ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา และกำหนดเป็นกรอบแนวทางในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ของสำนักงานศึกษาธิการจังหวัดพะเยา (สำหรับการจัดทำคำขอของงบประมาณรายจ่ายประจำปี) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579)

คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติได้ดำเนินการยกร่างกรอบยุทธศาสตร์แห่งชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาประเทศในระยะ 20 ปี โดยกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและยุทธศาสตร์ ดังนี้

วิสัยทัศน์

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

เป้าหมาย

1. ความมั่นคง

1.1 การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศและภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจกบุคคล และมีความมั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง

1.2 ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ที่เข้มแข็ง เป็นศูนย์กลางและที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน ระบบการเมืองมีความมั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศ ที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล

1.3 สังคมมีความปรองดองและความสามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความอบอุ่น

1.4 ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

1.5 ฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ

2. ความมั่งคั่ง

2.1 ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง ยกระดับเป็นประเทศในกลุ่มรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น

2.2 เศรษฐกิจมีความสามารถในการแข่งขันสูง สามารถสร้างรายได้ทั้งภายในและภายนอกประเทศ สร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคต และเป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้าการลงทุนและการทำธุรกิจ มีบทบาทสำคัญในระดับภูมิภาคและระดับโลก เกิดสายสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างมีพลัง

2.3 ความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนานคนอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3. ความยั่งยืน

3.1 การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่ไม่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเกินพอดีไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อมจนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศน์

3.2 การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับกฎระเบียบของประชาคมโลก ซึ่งเป็นที่ยอมรับร่วมกัน ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม

3.3 ประชาชนทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อสร้างความปรองดองสมานฉันท์
2. เพื่อเพิ่ม กระจายโอกาสและคุณภาพการให้บริการของรัฐอย่างทั่วถึง เท่าเทียม เป็นธรรม
3. เพื่อลดต้นทุนให้ภาคการผลิตและบริการ
4. เพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร อุตสาหกรรม และบริการด้วยนวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) มี 6 ยุทธศาสตร์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการศึกษาของจังหวัด 4 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ที่ 1 การสร้างความมั่นคงให้กับประเทศ การรักษาความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยภายในตลอดจนการบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนและชายฝั่งทะเล
2. ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพศกยภาพศกยภาพคน
 - 2.1 ยุทธศาสตร์ที่ 3.1 การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ
 - 2.2 ยุทธศาสตร์ที่ 3.2 การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ เท่าเทียมและทั่วถึง
 - 2.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3.3 การปลูกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์
3. ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสบนความเสมอภาคและความเท่าเทียมกันทางสังคม
 - 3.1 ยุทธศาสตร์ที่ 4.1 การสร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางด้านเศรษฐกิจและสังคม
4. ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ
 - 4.1 ยุทธศาสตร์ที่ 6.1 การปรับปรุงโครงสร้าง บทบาท ภารกิจของหน่วยงานภาครัฐให้มีขนาดที่เหมาะสม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้จัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) สำหรับใช้เป็นแผนพัฒนาประเทศไทยในระยะ 5 ปี ซึ่งเป็นการแปลงยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี สู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อเตรียมความพร้อมและวางรากฐานในการยกระดับประเทศไทยให้เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) มีหลักการ ที่สำคัญ คือ

1) ยึด “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อให้เกิดบูรณาการการพัฒนาในทุกมิติ อย่างสมเหตุสมผล มีความพอประมาณ และมีระบบภูมิคุ้มกันและการบริหารจัดการความเสี่ยงที่ดี ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืนซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาคน ความเป็นคนที่สมบูรณ์ สังคมไทยเป็นสังคมคุณภาพ มีที่ยืนและเปิดโอกาสให้กับทุกคนในสังคมได้ดำเนินชีวิตที่ดีมีความสุขและอยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์

2) ยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” มุ่งสร้างคุณภาพชีวิต และสุขภาวะที่ดีสำหรับคนไทย พัฒนาการให้มีความเป็นคนที่สมบูรณ์ มีวินัย ใฝ่รู้ มีความรู้ มีทักษะ มีความคิดสร้างสรรค์มีทัศนคติที่รับผิดชอบต่อสังคม มีจริยธรรมและคุณธรรม พัฒนาการทุกช่วงวัยและเตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างมีคุณภาพ รวมถึงการสร้างคนให้ใช้ประโยชน์และอยู่กับสิ่งแวดล้อมอย่างเกื้อกูล อนุรักษ์ ฟื้นฟู ใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม

3) ยึด “วิสัยทัศน์ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี” มาเป็นกรอบของวิสัยทัศน์ประเทศไทย ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

4) ยึด “เป้าหมายอนาคตประเทศไทยปี 2579” ที่เป็นเป้าหมายในยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี มาเป็นกรอบในการกำหนดเป้าหมายที่จะบรรลุใน 5 ปีแรกและเป้าหมายในระดับย่อยลงมา ควบคู่กับกรอบเป้าหมายที่ยั่งยืน (SDGs)

4) ยึด “หลักการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ลดความเหลื่อมล้ำและขับเคลื่อนการเจริญเติบโตจากการเพิ่มผลิตภาพการผลิตบนฐานของการใช้ภูมิปัญญาและนวัตกรรม”

6) ยึด “หลักการนำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจังใน 5 ปีที่ต่อยอดไปสู่ผลสัมฤทธิ์ที่เป็นเป้าหมายระยะยาว”

วัตถุประสงค์

1. เพื่อวางรากฐานให้คนไทยเป็นคนที่สมบูรณ์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัยค่านิยมที่ดี มีจิตสาธารณะ และมีความสุข โดยมีสุขภาวะและสุขภาพที่ดี ครอบครัวอบอุ่น ตลอดจนเป็นคนเก่ง ที่มีทักษะความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต

2. เพื่อให้คนไทยมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ได้รับความเป็นธรรมในการเข้าถึงทรัพยากรและบริการทางสังคมที่มีคุณภาพ ผู้ด้อยโอกาสได้รับการพัฒนาศักยภาพ รวมทั้งชุมชนมีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้

3. เพื่อให้เศรษฐกิจเข้มแข็ง แข่งขันได้ มีเสถียรภาพ และมีความยั่งยืน สร้างความเข้มแข็งของฐานการผลิตและบริการเดิมและขยายฐานใหม่โดยการใช้นวัตกรรมที่เข้มข้นมากขึ้น สร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานราก และสร้างความมั่นคงทางพลังงาน อาหาร และน้ำ

4. เพื่อรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้สามารถสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

5. เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ทันทสมัย และมีการทำงานเชิงบูรณาการของภาคีการพัฒนา

6. เพื่อให้มีการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคโดยการพัฒนาภาคและเมืองเพื่อรองรับการพัฒนายกระดับฐานการผลิตและบริการเดิมและขยายฐานการผลิตและบริการใหม่

7. เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยมีความเชื่อมโยง (Connectivity) กับประเทศต่างๆ ทั้งในระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาค และนานาชาติได้อย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้ประเทศไทยมีบทบาทนำและสร้างสรรค์ในด้านการค้า การบริการ และการลงทุนภายใต้กรอบความร่วมมือต่างๆ ทั้งในระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาค และโลก

เป้าหมายรวม เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว ได้กำหนดเป้าหมายรวมการพัฒนาของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ประกอบด้วย

1. คนไทยมีคุณลักษณะเป็นคนไทยที่สมบูรณ์ มีวินัย มีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีความเป็นพลเมืองตื่นรู้ มีความสามารถในการปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันสถานการณ์มีความรับผิดชอบและทำประโยชน์ต่อส่วนรวม มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีความเจริญงอกงามทางจิตวิญญาณมีวิถีชีวิตที่พอเพียง และมีความเป็นไทย
2. ความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้และความยากจนลดลง เศรษฐกิจฐานรากมีความเข้มแข็งประชาชนทุกคนมีโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากร การประกอบอาชีพ และบริการทางสังคมที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม
3. ระบบเศรษฐกิจมีความเข้มแข็งและแข่งขันได้ โครงสร้างเศรษฐกิจปรับสู่เศรษฐกิจฐานบริการและดิจิทัล มีผู้ประกอบการรุ่นใหม่และเป็นสังคมผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กที่เข้มแข็งสามารถใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างสรรค์คุณค่าสินค้าและบริการมีระบบการผลิตและให้บริการจากฐานรายได้เดิมที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น และมีการลงทุนในการผลิตและบริการฐานความรู้ขั้นสูงใหม่ๆ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและชุมชนรวมทั้งกระจายฐานการผลิตและการให้บริการสู่ภูมิภาคเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ โดยเศรษฐกิจไทยมีเสถียรภาพ
3. ทูทางธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมสามารถสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงทางอาหาร พลังงาน และน้ำ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ประกอบด้วย 10 ยุทธศาสตร์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ 7 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ ให้ความสำคัญกับการวางรากฐานการพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ เริ่มตั้งแต่กลุ่มเด็กปฐมวัยที่ต้องพัฒนาให้มีสุขภาพกายและใจที่ดี มีทักษะทางสมอง ทักษะการเรียนรู้และทักษะชีวิต เพื่อให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ ควบคู่กับการพัฒนาคนไทยในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี มีสุขภาพที่ดีมีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย มีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม มีทักษะความรู้ และความสามารถปรับตัวเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงรอบตัวที่รวดเร็วบนพื้นฐานของการมีสถาบันทางสังคมที่เข้มแข็งทั้งสถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สถาบันชุมชน และภาคเอกชนที่ร่วมกันพัฒนาทุนมนุษย์ให้มีคุณภาพสูง อีกทั้งยังเป็นทุนทางสังคมสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศ

1. วัตถุประสงค์

- 1.1 เพื่อปรับเปลี่ยนให้คนในสังคมไทยมีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม
- 1.2 เพื่อเตรียมคนในสังคมไทยให้มีทักษะในการดำรงชีวิตสำหรับโลกศตวรรษที่ 21

2. เป้าหมายและตัวชี้วัด

2.1 เป้าหมายการพัฒนา

2.1.1 คนไทยส่วนใหญ่มีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคมเพิ่มขึ้น

2.1.2 คนในสังคมไทยทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ และความสามารถเพิ่มขึ้น

2.1.3 คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพสูงตามมาตรฐานสากล และสามารถเรียนรู้

ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

2.2 ตัวชี้วัด

เป้าหมาย 1 คนไทยส่วนใหญ่มีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม

ตัวชี้วัด 1.1 ประชากรอายุ 13 ปีขึ้นไป มีกิจกรรมการปฏิบัติตนที่สะท้อนการมีคุณธรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้น

เป้าหมาย 2 คนในสังคมไทยทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ และความสามารถเพิ่มขึ้น

2.1 เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพ

ตัวชี้วัด 1 เด็กมีพัฒนาการสมวัยไม่น้อยกว่าร้อยละ 90

2.2 เด็กวัยเรียนและวัยรุ่นมีสติปัญญาและความฉลาดทางอารมณ์เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด 2 คะแนน IQ เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

ตัวชี้วัด 3 เด็กร้อยละ 70 มีคะแนน EQ ไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

เป้าหมาย 3 คนไทยมีการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล และ

มีความสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

ตัวชี้วัด 3.1 ผลคะแนนสอบ PISA ในแต่ละวิชาไม่ต่ำกว่า 500

ตัวชี้วัด 3.2 การใช้อินเทอร์เน็ตเพื่อการอ่านหาความรู้เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด 3.3 การอ่านของคนไทยเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 85

ตัวชี้วัด 3.4 แรงงานที่ขอเทียบโอนประสบการณ์และความรู้เพื่อขอรับวุฒิ ปวช.

และ ปวส.เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 20 ต่อปี

3. แนวทางการพัฒนา

3.1 ปรับเปลี่ยนค่านิยมคนไทยให้มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย จิตสาธารณะ และพฤติกรรม

ที่พึงประสงค์

3.1.2 ส่งเสริมให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียนที่สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมความมีวินัยจิตสาธารณะรวมทั้งเร่งสร้างสภาพแวดล้อมภายในและโดยรอบสถานศึกษาให้ปลอดจากอบายมุขอย่างจริงจัง

3.2 พัฒนาศักยภาพคนให้มีทักษะความรู้และความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่า

3.2.1 ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีการพัฒนาทักษะทางสมองและทักษะทางสังคมที่เหมาะสม

3.2.2 พัฒนาเด็กวัยเรียนและวัยรุ่นให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ

มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะการทำงานและการใช้ชีวิตที่พร้อมเข้าสู่ตลาดงาน

1) ปรับกระบวนการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้เด็กมีการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง สอดคล้องกับพัฒนาการของสมองแต่ละช่วงวัย และเน้นพัฒนาทักษะพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีด้านวิศวกรรมศาสตร์ ด้านคณิตศาสตร์ ด้านศิลปะ และด้านภาษาต่างประเทศ

2) สนับสนุนให้เด็กเข้าร่วมกิจกรรมทั้งในและนอกห้องเรียนที่เอื้อต่อการพัฒนาทักษะชีวิตและทักษะการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง อาทิ การอ่าน การบำเพ็ญประโยชน์ทางสังคมการดูแลสุขภาพ การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม การวางแผนชีวิต

3) สร้างแรงจูงใจให้เด็กเข้าสู่การศึกษาในระบบทวิภาคีและสหกิจศึกษาที่มุ่งการฝึกทักษะอาชีพให้พร้อมเข้าสู่ตลาดงาน

3.3 ยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3.3.2 ปรับหลักสูตรการผลิตครูที่เน้นสมรรถนะ มีจิตวิญญาณความเป็นครู เป็นผู้แนะนำ และสามารถกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน สร้างมาตรการจูงใจให้ผู้มีศักยภาพสูงเข้ามาเป็นครูปรับระบบประเมินวิทยฐานะทางวิชาชีพให้เชื่อมโยงกับพัฒนาการของผู้เรียน และสร้างเครือข่ายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการเรียนการสอนที่เป็นการพัฒนาสมรรถนะของครูอย่างต่อเนื่อง

3.3.3 ส่งเสริมมาตรการสร้างแรงจูงใจให้สถานประกอบการขนาดกลางที่มีศักยภาพเข้าร่วมระบบทวิภาคีหรือสหกิจศึกษา สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้ประกอบการ ครูฝึกหรือครูพี่เลี้ยงให้ร่วมวางแผนการจัดการเรียนการสอน การฝึกปฏิบัติ และการติดตามประเมินผลผู้เรียน

3.3.6 จัดทำสื่อการเรียนรู้ที่เป็นสื่ออิเล็กทรอนิกส์และสามารถใช้งานผ่านระบบอุปกรณ์สื่อสารเคลื่อนที่ให้คนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงได้ง่าย สะดวก ทัวถึง ไม่จำกัดเวลาและสถานที่ และใช้มาตรการทางภาษีจูงใจให้ภาคเอกชนผลิตหนังสือ สื่อการอ่านและการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและราคาถูก

3.3.7 ปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้เป็นแหล่งเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์และมีชีวิต อาทิ พิพิธภัณฑ์ ห้องสมุด โบราณสถาน อุทยานประวัติศาสตร์ โรงเรียนผู้สูงอายุ รวมทั้งส่งเสริมให้มีระบบการจัดการความรู้ที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น

3.7 ผลักดันให้สถาบันทางสังคมมีส่วนร่วมพัฒนาประเทศอย่างเข้มแข็ง

3.7.3 ส่งเสริมสถาบันการศึกษาให้เป็นแหล่งบริการความรู้ทางวิชาการที่ทุกคนสามารถเข้าถึงได้ รวมทั้งสนับสนุนให้มีการทำวิจัยร่วมกับชุมชนในการแก้ปัญหาและตอบโจทย์การพัฒนาในพื้นที่

2. ยุทธศาสตร์ที่ 2 การสร้างความเป็นธรรมลดความเหลื่อมล้ำในสังคมให้ความสำคัญกับการดำเนินการยกระดับคุณภาพบริการทางสังคมให้ทั่วถึงโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการศึกษาและสาธารณสุข รวมทั้งการปิดช่องว่างการคุ้มครองทางสังคมในประเทศไทยซึ่งเป็นการดำเนินงานต่อเนื่องจากที่ได้ขับเคลื่อนและผลักดันในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 และมุ่งเน้นมากขึ้นในเรื่องการเพิ่มทักษะแรงงานและการใช้นโยบายแรงงาน ที่สนับสนุนการเพิ่มผลิตภาพแรงงานและเสริมสร้างรายได้สูงขึ้น และการสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมโดยเฉพาะอย่างยิ่งการสนับสนุนในเรื่องการสร้างอาชีพ รายได้ และให้ความช่วยเหลือที่เชื่อมโยง การเพิ่มผลิตภาพสำหรับประชากรกลุ่มร้อยละ 40 รายได้ต่ำสุด ผู้ด้อยโอกาสสตรี และผู้สูงอายุ อาทิ การสนับสนุนธุรกิจขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดย่อม วิสาหกิจชุมชนและวิสาหกิจเพื่อสังคมการพัฒนาองค์กรการเงิน ฐานราก และการเข้าถึงเงินทุนเพื่อสร้างอาชีพ และการสนับสนุนการเข้าถึงปัจจัยการผลิตคุณภาพดีที่ราคาเป็นธรรม เป็นต้น และในขณะเดียวกันก็ต้องเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งบประมาณเชิงพื้นที่และบูรณาการเพื่อการลดความเหลื่อมล้ำ

1. วัตถุประสงค์

1.2 เพื่อให้คนไทยทุกคนเข้าถึงบริการทางสังคมที่มีคุณภาพได้อย่างทั่วถึง

2. เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ 2 เพิ่มโอกาสการเข้าถึงบริการพื้นฐานทางสังคมของภาครัฐ

ตัวชี้วัด 2.1 อัตราการเข้าเรียนสุทธิ (ที่ปรับปรุง) ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่ากับร้อยละ 90 โดยไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มนักเรียน/นักศึกษาที่ครอบครัวยากจนทางเศรษฐกิจสังคมและระหว่างพื้นที่

ตัวชี้วัด 2.2 สัดส่วนนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาทุกระดับชั้นผ่านเกณฑ์คะแนนร้อยละ 50 มีจำนวนเพิ่มขึ้น และความแตกต่างของคะแนนผลสัมฤทธิ์ระหว่างพื้นที่ และภูมิภาคลดลง

3. แนวทางการพัฒนา

3.1 การเพิ่มโอกาสให้กับกลุ่มเป้าหมายประชากรร้อยละ 40 ที่มีรายได้ต่ำสุดให้สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพของรัฐ และมีอาชีพ ทั้งในด้านการศึกษาในระดับที่สูงขึ้น การได้รับขยายการคุ้มครองทางสังคม (Social Protection) และสวัสดิการ (Welfare) ที่เหมาะสมอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม และการพัฒนาทักษะฝีมือเพื่อประกอบอาชีพและยกระดับรายได้โดย

3.1.1 ขยายโอกาสการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพให้แก่เด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาสทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องโดยไม่ถูกจำกัดศักยภาพจากสภาพครอบครัว พื้นที่ และสภาพร่างกายการเล่นักเรียนยากจนที่อาศัยในพื้นที่ห่างไกลที่ครอบคลุมตั้งแต่การสร้างรายได้ของครัวเรือน การสนับสนุนค่าเดินทางไปยังสถานศึกษา การปรับปรุงระบบคัดกรองและการให้เงินอุดหนุนปัจจัยพื้นฐานนักเรียนยากจนของ สพฐ. ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น และการให้ทุนการศึกษาต่อระดับสูง เพื่อป้องกันไม่ให้เด็กนักเรียนออกจากโรงเรียนกลางคัน

3.2 การกระจายการให้บริการภาครัฐทั้งด้านการศึกษา สาธารณสุข และสวัสดิการที่มีคุณภาพให้ครอบคลุมและทั่วถึง

3.2.1 ส่งเสริมให้มีการกระจายการบริการด้านการศึกษาที่มีคุณภาพให้มีความเท่าเทียมกันมากขึ้นระหว่างพื้นที่ โดย

1) กำหนดมาตรการสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรครูมีการกระจายตัวอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งมาตรการที่เป็นตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน อาทิ สวัสดิการบ้านพักครู เส้นทางความก้าวหน้าทางอาชีพที่ชัดเจน เพิ่มโอกาสในการพัฒนาครู

2) สร้างระบบความรับผิดชอบ (Accountability) ของการจัดการศึกษา โดยนำผลสัมฤทธิ์ทาง การศึกษามาประกอบการประเมินผลครูและโรงเรียน 3) ขยายการจัดการศึกษาทางไกลโดยใช้โครงข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อช่วยเหลือโรงเรียนที่อยู่ห่างไกลและขาดแคลนครูผู้สอน

3.2.4 ส่งเสริมให้ประชากรกลุ่มต่างๆ โดยเฉพาะกลุ่มเด็กเยาวชน สตรี ผู้พิการ ผู้สูงอายุและผู้ด้อยโอกาสทางสังคม สามารถเข้าถึงบริการของรัฐ และโอกาสทางสังคมได้อย่างเท่าเทียม พร้อมทั้งส่งเสริมบทบาทของกลุ่มข้างต้นในระดับการบริหารและการตัดสินใจทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศ

3.3 การเสริมสร้างศักยภาพชุมชน การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน และการสร้างความเข้มแข็งการเงินฐานรากตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีสิทธิในการจัดการทุน ที่ดิน และทรัพยากรภายในชุมชน

3.3.2 ส่งเสริมให้เกิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ด้วยกระบวนการวิจัย และการถ่ายทอดองค์ความรู้ในชุมชนเพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาในพื้นที่และการต่อยอดองค์ความรู้ไปสู่เชิงพาณิชย์ รวมทั้งส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสร้างการจัดการความรู้ในชุมชน

3.3.3 พัฒนาเศรษฐกิจชุมชน โดยส่งเสริมการประกอบอาชีพของผู้ประกอบการระดับชุมชน การสนับสนุนศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน การส่งเสริมการเชื่อมต่อบริษัทเครือข่ายอุตสาหกรรม (Cluster) ในพื้นที่กับเศรษฐกิจชุมชน การสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนและสถาบันการศึกษาในการร่วมกันพัฒนาความรู้ในเชิงทฤษฎีและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในทางปฏิบัติเพื่อสร้างศักยภาพให้กับชุมชนในการประกอบธุรกิจ การสนับสนุนการประกอบธุรกิจแบบวิสาหกิจเพื่อสังคม รวมถึงการส่งเสริมการท่องเที่ยว และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในชุมชนที่มีแหล่งท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ประเด็นท้าทายที่ต้องเร่งดำเนินการในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 ได้แก่ การสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและยกระดับคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิตของประชาชนเร่งแก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมเพื่อลดมลพิษที่เกิดจากการผลิตและการบริโภค พัฒนาระบบบริหารจัดการที่โปร่งใสเป็นธรรม ส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเป็นวงกว้างมากขึ้น ต้องเร่งเตรียมความพร้อมในลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติทางธรรมชาติ

1. วัตถุประสงค์

1.3 บริหารจัดการสิ่งแวดล้อม และลดมลพิษให้มีคุณภาพดีขึ้น

2. เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ 3 สร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีลดมลพิษและลดผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและระบบนิเวศ โดยให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกกับการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายพื้นฟูคุณภาพแหล่งน้ำสำคัญของประเทศและแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศ

ตัวชี้วัด 3.1 สัดส่วนของขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้องและนำไปใช้ประโยชน์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 75 สัดส่วนของเสียอันตรายชุมชนที่ได้รับการกำจัดอย่างถูกต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 และกากอุตสาหกรรมอันตรายทั้งหมดเข้าสู่ระบบการจัดการที่ถูกต้อง

3. แนวทางการพัฒนา

3.3 แก้ไขปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อม ด้วยการเร่งรัดการควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ขยะน้ำเสียและของเสียอันตรายที่เกิดจากการผลิตและบริโภค สร้างเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมหรือเมืองสีเขียวเพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับประชาชน โดยมีแนวทางดำเนินงาน ดังนี้

3.3.1 เร่งรัดแก้ไขปัญหามลพิษจากการจัดการขยะตกค้างสะสมในพื้นที่วิกฤตผลักดันกฎหมายและกลไกเพื่อการคัดแยกขยะสนับสนุนการแปรรูปเป็นพลังงานใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่อให้เกิดการลดปริมาณขยะรวมทั้งสร้างวินัยคนในชาติเพื่อการจัดการขยะอย่างยั่งยืน

4. ยุทธศาสตร์ที่ 5 การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคงและยั่งยืน

ให้ความสำคัญต่อการฟื้นฟูพื้นฐานด้านความมั่นคงที่เป็นปัจจัยสำคัญต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศโดยเฉพาะการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างสันติของผู้มีความเห็นต่างทางความคิดและอุดมการณ์บนพื้นฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขและการเตรียมการรับมือกับภัยคุกคามข้ามชาติ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยยะสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในระยะ 20 ปีข้างหน้า

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อปกป้องสถาบันพระมหากษัตริย์และเสริมสร้างความมั่นคงภายในรวมทั้งป้องกันปัญหาภัยคุกคามที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและการเมืองของชาติ

1.2 เพื่อสร้างความพร้อมและหนักกำลังของทุกภาคส่วนให้มีขีดความสามารถในการบริหารจัดการด้านความมั่นคงและมีศักยภาพในการป้องกันและแก้ไขสถานการณ์ที่เกิดจากภัยคุกคามทั้งภัยทางทหารและ ภัยคุกคามอื่นๆ

1.3 เพื่อเสริมสร้างความร่วมมือด้านความมั่นคงกับมิตรประเทศในการสนับสนุนการรักษาความสงบสุขและผลประโยชน์ของชาติ

2. เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมายภาพรวมคือผลประโยชน์ของชาติว่าด้วยความมั่นคงมั่งคั่งยั่งยืน

เป้าหมายที่ 1 ปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ให้เป็นสถาบันหลักของประเทศ

ตัวชี้วัด 1.1 จำนวนกิจกรรมเทิดพระเกียรติและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด 1.2 จำนวนกิจกรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับโครงการพระราชดำริเพิ่มขึ้น

เป้าหมายที่ 2 สังคมมีความสมานฉันท์ผู้เห็นต่างทางความคิดของคนในชาติสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติประชาชนมีส่วนร่วมป้องกันแก้ไขปัญหาความมั่นคง

ตัวชี้วัด 2.3 จำนวนกิจกรรมที่ประชาชนมีส่วนร่วมป้องกันแก้ไขปัญหาความมั่นคงเพิ่มขึ้น

เป้าหมายที่ 3 ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีโอกาสในการศึกษาและการประกอบอาชีพที่สร้างรายได้เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด 3.2 รายได้ครัวเรือนเฉลี่ยต่อคนและจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้เพิ่มขึ้น

เป้าหมายที่ 4 ประเทศไทยมีความสัมพันธ์และความร่วมมือด้านความมั่นคงในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนมิตรประเทศและนานาชาติในการป้องกันภัยคุกคามในรูปแบบต่างๆควบคู่ไปกับการรักษาผลประโยชน์ของชาติ

ตัวชี้วัด 4.4 จำนวนคดีที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติดลดลง

3. แนวทางการพัฒนา

3.1 การรักษาความมั่นคงภายในเพื่อให้เกิดความสงบในสังคมและธำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ

3.1.1 สร้างจิตสำนึกของคนในชาติให้มีความหวงแหน และธำรงรักษาสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยปลูกฝังและสร้างความตระหนักถึงความสำคัญ พร้อมทั้งกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันการกระทำที่มีแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อสถาบันหลักของชาติ

3.1.2 เสริมสร้างความปรองดองของคนในชาติและมีกลไกในการตรวจสอบและพัฒนาภาคการเมือง โดยปลูกฝังค่านิยมและเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจของการอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่างทางความคิดและอุดมการณ์ทางการเมือง ภายใต้สิทธิและหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตยและคำนึงถึงความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติอย่างแท้จริง

3.1.3 ป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยกระบวนการสันติสุข แนวทางสันติวิธี และกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ บนพื้นฐานความแตกต่างทางอัตลักษณ์และชาติพันธุ์ เพื่อขจัดความขัดแย้ง ลดความรุนแรงตามแนวทาง “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” พร้อมทั้งสร้างโอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจและความเป็นธรรมทางสังคมในพื้นที่

3.2 การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการป้องกันประเทศเพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือภัยคุกคามทั้งการทหารและภัยคุกคามอื่นๆ

3.2.7 ดำเนินบทบาทเชิงรุกและใช้กรอบความร่วมมือระหว่างประเทศทั้งระดับภูมิภาคและพหุภาคีเพื่อปกป้องและรักษาผลประโยชน์ของไทยตลอดจนเสริมสร้างขีดความสามารถแลกเปลี่ยนและเรียนรู้แนวปฏิบัติที่เป็นเลิศ และร่วมมือในการรับมือกับภัยคุกคามด้านความมั่นคงระหว่างประเทศ อาทิ ปัญหายาเสพติด การก่อการร้าย การโยกย้ายถิ่นฐาน การลักลอบเข้าเมือง การค้ามนุษย์ ความมั่นคงด้านไซเบอร์ ภัยพิบัติโรคระบาดโรคติดต่อร้ายแรง โรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ และสถานการณ์ฉุกเฉินทางสาธารณสุขอื่นๆ

5. ยุทธศาสตร์ที่ 6 การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบและธรรมาภิบาลในสังคมไทย เป็นช่วงเวลาสำคัญที่ต้องเร่งปฏิรูปการบริหารจัดการภาครัฐให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างจริงจัง เพื่อให้เป็นปัจจัยสนับสนุนสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมการพัฒนาประเทศในทุกด้านให้ประสบผลสำเร็จบรรลุเป้าหมาย ทั้งการบริหารจัดการภาครัฐให้โปร่งใส มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ ตรวจสอบได้อย่างเป็นธรรม และประชาชนมีส่วนร่วม มีการกระจายอำนาจ และแบ่งภารกิจรับผิดชอบที่เหมาะสม ระหว่างส่วนกลาง ภูมิภาค และท้องถิ่นและวางพื้นฐานเพื่อให้บรรลุตามกรอบเป้าหมายอนาคตในปี 2579

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อให้ภาครัฐมีขนาดเล็ก มีการบริหารจัดการที่ดี และได้มาตรฐานสากล

1.3 เพื่อลดปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบของประเทศ

1.4 เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการทางกฎหมายให้สามารถอำนวยความสะดวกด้วยความรวดเร็ว

และเป็นธรรมแก่ประชาชน

2. เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ 3 เพิ่มคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริตให้สูงขึ้น

ตัวชี้วัด 3.1 ระดับคะแนนของดัชนีการรับรู้การทุจริตสูงกว่าร้อยละ 50 เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฉบับที่ 12

3. แนวทางการพัฒนา

3.1 ปรับปรุงโครงสร้างหน่วยงาน บทบาท ภารกิจ และคุณภาพบุคลากรภาครัฐ ให้มีความโปร่งใส ทันสมัย คล่องตัว มีขนาดที่เหมาะสม เกิดความคุ้มค่า

3.1.1 กำหนดภารกิจ ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของราชการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และท้องถิ่นให้ชัดเจนและไม่ซ้ำซ้อน

3.5 ป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

3.5.1 ปลุกฝังให้คนไทยไม่โกง

1) ส่งเสริม สนับสนุนให้ทุกภาคส่วนมุ่งสร้างจิตสำนึกในการรักษาประโยชน์สาธารณะ ทศนคติเชิงบวก รวมทั้งคุณธรรม จริยธรรม และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับทุกกลุ่มในสังคม ผ่านกลไกครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา สื่อมวลชน และเครือข่ายทางสังคม ควบคู่กับการปลุกฝังจิตสำนึก ความซื่อสัตย์สุจริต ค่านิยมที่ถูกต้อง สร้างความตระหนักถึงภัยร้ายแรงของการทุจริตและการรู้เท่าทันการทุจริตของสังคมไทย โดยอาศัยกลไกทางสังคมเป็นมาตรการในการลงโทษผู้กระทำผิดหรือผู้กระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบ

2) พัฒนากลไกและระบบการดำเนินงานที่ทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมและมาตรฐานจริยธรรมอย่างเคร่งครัด โดยการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน ภาคเอกชน และสื่อมวลชนมีส่วนร่วมในการเฝ้าระวังพฤติกรรมของข้าราชการและผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองในการใช้ตำแหน่งหน้าที่ในทางมิชอบ และกำหนดขั้นตอนการลงโทษผู้ไม่ปฏิบัติตามหรือฝ่าฝืนประมวลจริยธรรมตามความร้ายแรงแห่งการกระทำอย่างจริงจัง

7) พัฒนาสร้างเครือข่ายและคุ้มครองการแจ้งเบาะแสการทุจริตและประพฤติมิชอบในกลุ่มประชาชน

3.5.2 ป้องกันการทุจริต

3) เร่งรัดหน่วยงานภาครัฐให้มีการดำเนินงานในการกำหนดมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทุจริตและประพฤติมิชอบอย่างเคร่งครัดโดยติดตามผลการดำเนินงานตามมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหา การทุจริตและประพฤติมิชอบของทุกหน่วยงานของรัฐอย่างต่อเนื่อง

4) เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งให้แก่ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต ให้สามารถเป็นหน่วยงานหลักของภาครัฐในการเฝ้าระวังป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบที่บูรณาการ การทำงานร่วมกันอย่างมีกลยุทธ์

6. ยุทธศาสตร์ที่ 7 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ มุ่งเน้นการขยาย

ขีดความสามารถและพัฒนาคุณภาพการให้บริการ เพื่อรองรับการขยายตัวของเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจหลักและส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทุกกลุ่มในสังคม สนับสนุนให้เกิดความเชื่อมโยงในอนุภูมิภาคและในอาเซียนอย่างเป็นระบบ โดยมีโครงข่ายเชื่อมโยงภายในประเทศที่สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจต่าง ๆ การพัฒนาระบบการบริหารจัดการและการกำกับดูแลให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการสร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการพื้นฐานและการคุ้มครองผู้บริโภคการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องเพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ และการพัฒนาผู้ประกอบการในสาขาโลจิสติกส์และหน่วยงานที่มีศักยภาพเพื่อไปทำธุรกิจในตลาดต่างประเทศ

1. วัตถุประสงค์

1.3 เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและขยายการให้บริการด้านโครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลอย่างทั่วถึงทั้งประเทศ ในราคาที่เหมาะสมเป็นธรรม และส่งเสริมธุรกิจดิจิทัลใหม่ และนวัตกรรม รวมทั้งพัฒนาระบบความปลอดภัยทางไซเบอร์ให้มีความมั่นคง และคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลให้แก่ผู้ใช้บริการ

2. เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ 5 การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล เพื่อขยายโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงให้ครอบคลุมทั่วทั้งประเทศ และสร้างผู้ประกอบการธุรกิจดิจิทัลรายใหม่เพิ่มขึ้น รวมทั้งพัฒนาระบบความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ให้มีประสิทธิภาพและสอดคล้องตามมาตรฐานสากลเพื่อรับมือภัยคุกคามทางออนไลน์

ตัวชี้วัด 5.2 จำนวนหมู่บ้านที่มีอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเข้าถึง เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 30 เป็นมากกว่า ร้อยละ 85 ในปี 2564

3. แนวทางการพัฒนา

3.2 การสนับสนุนการพัฒนาประชาชน

3.2.1 สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมต่อเนื่องที่เกิดจากการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน โดยส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมและการพัฒนาบุคลากร เพื่อเพิ่มศักยภาพการให้บริการเข้าสู่มาตรฐานสากล ยกกระดับทักษะขีดความสามารถของบุคลากรในระบบขนส่งให้มีความรู้ความสามารถในองค์ความรู้และเทคโนโลยีสมัยใหม่และสามารถปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีและมาตรฐานสากล โดยเฉพาะการพัฒนาบุคลากรในอุตสาหกรรมการบิน จะต้องวางแผนพัฒนากำลังคนร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสถาบันการศึกษาที่ได้มาตรฐานสากลด้านการบิน พร้อมทั้งกำหนดแนวทางยกระดับมาตรฐานหลักสูตรและอุปกรณ์การเรียนการสอนของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ให้สอดคล้องตามข้อกำหนดขององค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ ศงศกกร ความร่วมมือด้านการบินในกลุ่มสหภาพยุโรป สำนักงานบริหารการบินแห่งชาติสหรัฐอเมริกา และสำนักงานการบินพลเรือนญี่ปุ่น

3.3 การพัฒนาระบบโลจิสติกส์

3.3.3 พัฒนาคุณภาพบุคลากรและวางแผนจัดการกำลังคนด้านโลจิสติกส์ให้สอดคล้องกับความต้องการของภาคธุรกิจ โดยเน้นการเพิ่มผลิตภาพแรงงานโดยหน่วยงานภาครัฐร่วมดำเนินการกับภาคเอกชน ในการปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาสาขาโลจิสติกส์ระดับอาชีวศึกษาและระดับปริญญา ฝึกอบรมวิชาชีพเฉพาะหรือเทคนิคเฉพาะด้าน และส่งเสริมความร่วมมือกับภาคเอกชนในการฝึกอบรมในระดับปฏิบัติงาน เพื่อให้กำลังคนด้านโลจิสติกส์มีคุณภาพ มาตรฐาน และสอดคล้องกับความต้องการภาคธุรกิจ

3.5 การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล

3.5.3 ส่งเสริมนวัตกรรม การวิจัยและพัฒนาอุตสาหกรรมดิจิทัลและเทคโนโลยีอวกาศของไทย โดยพัฒนาบุคลากรภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งสถาบันการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถรองรับต่อการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลและสอดคล้องกับความต้องการของภาคอุตสาหกรรมในอนาคต

7. ยุทธศาสตร์ที่ 8 การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมให้มีความสำคัญกับการ

ใช้องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ผลงานวิจัยและพัฒนา ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์อย่างเข้มข้นทั้งในภาคธุรกิจ ภาครัฐ และภาคประชาสังคม รวมทั้งให้ความสำคัญกับการพัฒนาสภาวะแวดล้อมหรือปัจจัยพื้นฐานที่เอื้ออำนวย ทั้งการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา การพัฒนาบุคลากรวิจัย โครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และการบริหารจัดการ เพื่อช่วยขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศให้ก้าวสู่เป้าหมายดังกล่าว

1. วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อสร้างความเข้มแข็งและยกระดับความสามารถด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ขั้นก้าวหน้า ให้สนับสนุนการสร้างมูลค่าของสาขาการผลิตและบริการเป้าหมาย

2. เป้าหมายและตัวชี้วัด

เป้าหมายที่ 1 เพิ่มความเข้มแข็งด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศ

ตัวชี้วัด 1.3 สัดส่วนการลงทุนวิจัยและพัฒนาในอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์และเป้าหมาย
ของประเทศ : งานวิจัยพื้นฐานเพื่อสร้าง/สะสมองค์ความรู้: ระบบโครงสร้างพื้นฐาน บุคลากร และระบบมาตรฐาน

ตัวชี้วัด 1.4 จำนวนบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาเพิ่มเป็น 25 คนต่อประชากร 10,000 คน

3. แนวทางการพัฒนา

3.1 เร่งส่งเสริมการลงทุนวิจัยและพัฒนาและผลักดันสู่การใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์และเชิงสังคม

3.1.3 ลงทุนวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางสังคมเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและ
ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน อาทิ เทคโนโลยีการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเทคโนโลยี
เพื่อผู้พิการ เทคโนโลยีสำหรับผู้สูงอายุ เทคโนโลยีทางการแพทย์ (ยาและวัคซีน) โดยอาศัยกลไกการดำเนินงาน
อย่างเป็นเครือข่ายระหว่างสถาบันการศึกษา สถาบันการวิจัย ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนหรือชุมชน

3.3 พัฒนาสภาวะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม

3.3.1 ด้านบุคลากรวิจัย

1) เร่งการผลิตบุคลากรสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีคุณภาพและ
สอดคล้องกับความต้องการโดยเฉพาะในสาขา STEM (วิทยาศาสตร์ (Science : S) เทคโนโลยี (Technology : T)
วิศวกรรมศาสตร์ (Engineer E) และคณิตศาสตร์ (Mathematics : M) 2) เร่งสร้างนักวิจัยมืออาชีพ 3)
พัฒนาศักยภาพนักวิจัยให้มีทั้งความรู้และความเข้าใจในเทคโนโลยี

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. 2558-2564

นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ กำหนดขึ้นเพื่อเป็นกรอบในการดำเนินการด้านความมั่นคงของภาครัฐ ในระยะ 7 ปี
แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 นโยบายเสริมสร้างความมั่นคงที่เป็นแกนหลักของชาติและส่วนที่ 2 นโยบายความมั่นคง
แห่งชาติทั่วไป โดยกำหนดกรอบความคิดหลักจากการกำหนดนโยบายได้คำนึงถึงค่านิยมหลักของชาติ 12 ประการ ดังนี้

วิสัยทัศน์ “ชาติมีเสถียรภาพและเป็นปึกแผ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต ประเทศมีการพัฒนา
อย่างต่อเนื่องปลอดภัยจากภัยคุกคามข้ามพรมแดน พร้อมเผชิญวิกฤติการณ์ มีบทบาทเชิงรุกในประชาคม
อาเซียนและดำเนินความสัมพันธ์กับนานาประเทศอย่างมีดุลยภาพ”

นโยบายความมั่นคงที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการมี ดังนี้

ส่วนที่ 1 นโยบายสำคัญเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงที่เป็นแกนหลักของชาติ (ศธ. เป็นหน่วยหลัก)
เกี่ยวข้องใน 3 นโยบาย

1. นโยบายที่ 1 เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครอง
ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข 1.1) เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง
เกี่ยวกับสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

2. นโยบายที่ 2 สร้างความเป็นธรรม ความปรองดอง และความสมานฉันท์ในชาติ
2.4) ส่งเสริม ให้ประชาชนเกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชาติ อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข มีความรัก ความภาคภูมิใจใน
ความเป็นชาติและเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง

3. นโยบายที่ 3 ป้องกันและแก้ไขการก่อความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้
3.3) เสริมสร้างสันติสุขและการพัฒนาอย่างยั่งยืนโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเป็นพลัง
ในการเข้าถึงประชาชน

นโยบายรัฐบาล (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี)

นายกรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายรัฐบาลต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ 12 กันยายน 2557 โดยได้กำหนดนโยบายไว้ 11 ด้าน เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 มาตรา 19 ที่ระบุให้รัฐบาลมีหน้าที่ในการบริหารราชการแผ่นดิน ดำเนินการให้มีการปฏิรูปด้านต่าง ๆ และส่งเสริมความสามัคคีและความสมานฉันท์ของประชาชนในชาติ โดยมีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับภารกิจสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

นโยบายที่ 1 การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์ สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นองค์ประกอบสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยรัฐบาล จึงถือเป็นหน้าที่สำคัญยิ่งยวดในอันที่จะ เชิดชูสถาบันนี้ไว้ด้วยความจงรักภักดี และปกป้องรักษาพระบรมเดชานุภาพ เผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นจริงเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชน ทั้งจะสนับสนุนโครงการทั้งหลายอันเนื่องมาจากพระราชดำริส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่สถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานทั้งหลายของรัฐเรียนรู้เข้าใจหลักการทรงงาน สามารถนำหลักดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการและการพัฒนา ตลอดจนเร่งขยายผลตามโครงการและแบบอย่างที่ดีที่ทรงวางรากฐานไว้ให้แพร่หลาย

นโยบายที่ 2 การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ โดยเร่งแก้ไขปัญหาการใช้ ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยนำยุทธศาสตร์เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา มาใช้ตามแนวทางกลยุธยมิตรแบบสันติวิธี ส่งเสริมการพูดคุย สันติสุขกับผู้ที่มีความคิดเห็นต่างจากรัฐ สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมตามหลักนิติธรรมและหลักสิทธิมนุษยชนโดยไม่เลือกปฏิบัติ ควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ซึ่งเป็นพหุสังคม ขจัดความหวาดกลัวโอกาสก่อความรุนแรงแทรกซ้อนเพื่อซ้ำเติมปัญหาไม่ว่าจากผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายบ้านเมืองทั้งเพิ่มระดับปฏิสัมพันธ์กับต่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศที่อาจช่วยคลี่คลายปัญหาได้ รวมทั้ง เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนานาประเทศ เช่น การคุ้มครองดูแลคนไทยและผลประโยชน์ของคนไทยในต่างแดนการแลกเปลี่ยนทางการศึกษา วัฒนธรรม การค้า การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการเปิดโลกทัศน์ให้มีลักษณะสากล เป็นต้น

2.1 ในระยะเร่งด่วน รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ในกิจการ 5 ด้าน ได้แก่ การบริหารจัดการชายแดน การสร้างความมั่นคงทางทะเล การแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ข้ามชาติ การสร้างความไว้วางใจกับประเทศเพื่อนบ้าน และการเสริมสร้างศักยภาพในการปฏิบัติการทางทหารร่วมกันของอาเซียน โดยเน้นความร่วมมือเพื่อป้องกัน แก้ไขข้อพิพาทต่างๆ และการแก้ไขปัญหาเส้นเขตแดน โดยใช้กลไก ทั้งระดับทวิภาคีและพหุภาคี ทั้งจะจัดระเบียบการพัฒนาตามกรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และการบริหารจัดการพื้นที่ชายแดนทั้งทางบกและทางทะเล รองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ตามแนวชายแดน โดยใช้ระบบเฝ้าตรวจที่มีเทคโนโลยีทันสมัย กำหนดให้ปัญหาหาเสพติด การค้าอาวุธ การค้ามนุษย์ การกระทำอันเป็นโจรสลัด การก่อการร้ายสากลและอาชญากรรมข้ามชาติเป็นปัญหาเฉพาะหน้าที่ต้องได้รับการป้องกันและแก้ไขโดยการบังคับใช้กฎหมายที่เข้มงวดและจัดการปัญหาอื่นๆ ที่เชื่อมโยงต่อเนื่องให้เบ็ดเสร็จ เช่น ปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลการปรับปรุงระบบการเข้าเมือง การจัดระเบียบแรงงานต่างด้าว เป็นต้น

2.2 เร่งแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยนำยุทธศาสตร์ เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนามาใช้ตามแนวทางกลยุธยมิตรแบบสันติวิธี ส่งเสริมการพูดคุย สันติสุขกับผู้ที่มีความคิดเห็นต่างจากรัฐ สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมตามหลักนิติธรรมและหลักสิทธิมนุษยชนโดยไม่เลือกปฏิบัติ ควบคู่กับ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ซึ่งเป็นพหุสังคม ขจัดความหวาดกลัวโอกาส ก่อความรุนแรงแทรกซ้อน เพื่อซ้ำเติมปัญหาไม่ว่าจากผู้มีอิทธิพลในท้องถิ่นหรือเจ้าหน้าที่ ฝ่ายบ้านเมือง ทั้งจะเพิ่มระดับปฏิสัมพันธ์กับต่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศที่อาจช่วยคลี่คลายปัญหาได้

นโยบายที่ 4 การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปะและวัฒนธรรม

นโยบายที่ 4.1 การปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้ โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน เพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้ พัฒนาตนได้เต็มตามศักยภาพ ประกอบอาชีพและดำรงชีวิตได้โดยมีความใฝ่รู้และทักษะที่เหมาะสม เป็นคนดีมีคุณธรรม สร้างเสริมคุณภาพการเรียนรู้ โดยเน้นการเรียนรู้เพื่อสร้างสัมมาชีพในพื้นที่ ลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนากำลังคนให้เป็นที่ต้องการเหมาะสมกับพื้นที่ ทั้งในด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ

นโยบายที่ 4.2 ในระยะเฉพาะหน้า จะปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการศึกษา ให้สอดคล้องกับความจำเป็นของผู้เรียนและลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา และปรับปรุง และบูรณาการระบบการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ เพื่อเพิ่มโอกาสแก่ผู้ยากจนหรือด้อยโอกาส จัดระบบการสนับสนุนให้เยาวชนและประชาชนทั่วไปมีสิทธิเลือกใช้บริการการศึกษา ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกโรงเรียน โดยจะพิจารณาจัดให้มีคู่มือการศึกษาเป็นแนวทางหนึ่ง

นโยบายที่ 4.3 ให้องค์กรภาคประชาสังคม ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชนทั่วไปมีโอกาสร่วมจัดการศึกษา ที่มีคุณภาพ ทั้งถึง และร่วมในการปฏิรูปการศึกษา การเรียนรู้ กระจายอำนาจการบริหารจัดการศึกษาสู่สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามศักยภาพและความพร้อม โดยให้สถานศึกษาสามารถเป็นนิติบุคคล และบริหารจัดการได้อย่างอิสระและคล่องตัวขึ้น

นโยบายที่ 4.4 พัฒนาคนทุกช่วงวัยโดยส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้มีความรู้และทักษะใหม่ที่สามารถประกอบอาชีพได้หลากหลายตามแนวโน้มการจ้างงานในอนาคตปรับกระบวนการเรียนรู้และหลักสูตรให้เชื่อมโยงกับภูมิสังคม โดยบูรณาการความรู้และคุณธรรมเข้าด้วยกันเพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ การใฝ่เรียนรู้ การแก้ปัญหา การรับฟังความเห็นผู้อื่นมีคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองดี โดยเน้นความร่วมมือระหว่างผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน

นโยบายที่ 4.6 พัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครู ที่มีคุณภาพและมีจิตวิญญาณของความเป็นครู เน้นครูผู้สอนให้มีวุฒิตรงตามวิชาที่สอน นำเทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือที่เหมาะสมมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยครูหรือเพื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง เช่น การเรียนทางไกล การเรียนโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น รวมทั้งปรับระบบการประเมินสมรรถนะที่สะท้อนประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

นโยบายที่ 6 : การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

นโยบายที่ 6.18 ส่งเสริมภาคเศรษฐกิจดิจิทัลและวางรากฐานของเศรษฐกิจดิจิทัล ให้เริ่มขับเคลื่อนได้อย่างจริงจังซึ่งจะทำให้ทุกภาคเศรษฐกิจก้าวหน้าไปได้ทันโลกและสามารถแข่งขันในโลกสมัยใหม่ได้ ซึ่งหมายรวมถึงการผลิตและการค้าผลิตภัณฑ์ดิจิทัลโดยตรงทั้งผลิตภัณฑ์ฮาร์ดแวร์ ผลิตภัณฑ์ซอฟต์แวร์ อุปกรณ์สื่อสารดิจิทัล อุปกรณ์โทรคมนาคมดิจิทัลและการใช้ดิจิทัลรองรับการให้บริการของภาคธุรกิจการเงินและธุรกิจบริการอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคสื่อสารและบันเทิงตลอดจนการใช้ดิจิทัลรองรับการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมและการพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ปรับปรุงบทบาทและภารกิจของหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงให้ดูแลและผลักดันงานสำคัญของประเทศไทยในเรื่องนี้และจะจัดให้มีคณะกรรมการระดับชาติเพื่อขับเคลื่อนเรื่องนี้อย่างจริงจัง

นโยบายที่ 7 การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน

นโยบายที่ 7.3 พัฒนาแรงงานของภาคอุตสาหกรรมเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งแรงงานวิชาชีพ แรงงานมีทักษะ และแรงงานไม่มีทักษะ โดยการเร่งรัดและขยายผลการใช้ระบบคุณวุฒิวิชาชีพให้เกิดผลในทางปฏิบัติ โดยคำนึงถึงความเป็นเอกภาพกับระบบมาตรฐานฝีมือแรงงาน และมาตรฐานวิชาชีพใน 8 กลุ่มที่มีข้อตกลงการเปิดเสรีในอาเซียนควบคู่ไปกับการวางแผนด้านการผลิตให้เพียงพอการยกระดับฝีมือแรงงานในกลุ่มอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพ และอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเข้มข้น การส่งเสริมการพัฒนาระบบการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานเพื่อใช้ในการประเมินค่าจ้างแรงงาน

นโยบายที่ 8 การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีการวิจัย และพัฒนา และนวัตกรรม

นโยบายที่ 8.2 เร่งเสริมสร้างสังคมนวัตกรรมโดยส่งเสริมระบบการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงระหว่างวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีวิศวกรรมศาสตร์และคณิตศาสตร์การผลิตกำลังคนในสาขาที่ขาดแคลนการเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้กับการทำงานการให้บุคลากรด้านการวิจัยของภาครัฐสามารถไปทำงานในภาคเอกชนและการให้อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อมมีช่องทางได้เทคโนโลยีโดยความร่วมมือจากหน่วยงานและสถานศึกษาภาครัฐ

นโยบายที่ 9 การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

นโยบายที่ 9.5 เร่งรัดการควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ชยะ และน้ำเสีย ที่เกิดจากการผลิต และบริโภค เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้แก่ประชาชน โดยให้ความสำคัญในการเร่งรัดแก้ไขปัญหามลพิษทางอากาศเป็นลำดับแรก ส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ให้มากที่สุดเร่งกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดขยะในพื้นที่วิกฤติซึ่งจะใช้ที่ดินของรัฐเป็นหลักในพื้นที่ใดที่สามารถจัดการขยะมูลฝอยโดยการแปรรูปเป็นพลังงานก็จะสนับสนุนให้ดำเนินการ ส่วนขยะอุตสาหกรรมนั้น จะวางระเบียบมาตรการการบริหารจัดการเป็นพิเศษ โดยกำหนดให้ทั้งในบ่อขยะอุตสาหกรรมที่สร้างขึ้นอย่างถูกต้องตามมาตรฐานและให้แยกเป็นสัดส่วนจากบ่อขยะชุมชนสำหรับขยะของเสียอันตรายขยะอิเล็กทรอนิกส์ และขยะติดเชื้อจะพัฒนาระบบกำกับติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังไม่ให้มีการลักลอบทิ้ง รวมทั้งจัดการสารเคมีโดยลดความเสี่ยงและอันตรายที่เกิดจากการรั่วไหล และการเกิดอุบัติเหตุ ให้ความสำคัญในการจัดการอย่างครบวงจร และใช้มาตรการทางกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเด็ดขาด

นโยบายที่ 10 การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาล และการป้องกันปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในภาครัฐ

นโยบายที่ 10.5 ใช้มาตรการทางกฎหมาย การปลูกฝังค่านิยม คุณธรรม จริยธรรม และจิตสำนึกในการรักษาคำสัตย์ของความเป็นข้าราชการและความซื่อสัตย์สุจริต ควบคู่กับการบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพเพื่อป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกระดับอย่างเคร่งครัด ยกเลิก หรือแก้ไขกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่ไม่จำเป็น สร้างภาวะแก่ประชาชนเกินควร หรือเปิดช่องโอกาสการทุจริต เช่น ระเบียบการจัดซื้อ จัดจ้าง การอนุญาต อนุมัติ และการขอรับบริการจากรัฐ ซึ่งมีขั้นตอนยืดเยื้อใช้เวลานาน ชำช้อน และเสียค่าใช้จ่ายทั้งของภาครัฐและประชาชน

แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2560 – 2579)

วิสัยทัศน์ “คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพดำรงชีวิตอย่างมีความสุข สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21”

พันธกิจ

- 1) พัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่คนไทยทุกคนเข้าถึงโอกาสในการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างความเสมอภาคด้านการศึกษาแก่ผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายยกระดับคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา
- 2) ทุกระดับและจัดการศึกษาที่สอดคล้องและรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21
- 3) พัฒนาคุณภาพของคนไทยให้เป็นผู้มีความรู้คุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สามารถพัฒนาศักยภาพและเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
- 3) สร้างความมั่นคงแก่ประเทศชาติโดยสร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และสังคมคุณธรรม จริยธรรม ที่คนไทยทุกคนอยู่ร่วมกันอย่างปลอดภัยสงบสุขและพอเพียง
- 4) พัฒนาศักยภาพและความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเพื่อการก้าวข้ามกับดักประเทศรายได้ปานกลางสู่การเป็นประเทศในโลกรุ่นหนึ่งและลดความเหลื่อมล้ำในสังคมด้วยการเพิ่มผลิตภาพของกำลังแรงงาน (productivity) ให้มีทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่เป็นพลวัตของโลกศตวรรษที่ 21ภายใต้ยุทธศาสตร์ฯ และสังคม 4.0

วัตถุประสงค์ของแผนการศึกษาแห่งชาติ (Objectives)

- 1) เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ
- 2) เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นพลเมืองดีที่มีคุณลักษณะทักษะและสมรรถนะที่สอดคล้องกับบทบาทหน้าที่ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและยุทธศาสตร์ชาติ
- 4) เพื่อพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณธรรมจริยธรรมรู้รักสามัคคีและร่วมมือผนึกกำลังมุ่งสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- 4) เพื่อนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางและความเหลื่อมล้ำภายในประเทศลดลง

เป้าหมายด้านผู้เรียน (Learner Aspirations)

แผนการศึกษาแห่งชาติมุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (3Rs 8Cs) ประกอบด้วยทักษะและคุณลักษณะต่อไปนี้

- 3Rs ได้แก่ การอ่านออก (Reading) การเขียนได้ (Writing) และการคิดเลขเป็น (Arithmetic)
- 8Cs ได้แก่ ทักษะด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณและทักษะในการแก้ปัญหา (Critical Thinking and Problem Solving) ทักษะด้านการสร้างสรรค์และนวัตกรรม (Creativity and Innovation) ทักษะด้านความเข้าใจวัฒนธรรมต่างกระบวนทัศน์ (Cross – cultural Understanding) ทักษะด้านความร่วมมือการทำงานเป็นทีมและภาวะผู้นำ (Collaboration, Teamwork and Leadership) ทักษะด้านการสื่อสารสารสนเทศและการรู้เท่าทันสื่อ (Communications, Information and Media Literacy) ทักษะด้านคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Computing and ICT Literacy) ทักษะอาชีพและทักษะการเรียนรู้ (Career and Learning Skills) และความมีเมตตา กรุณา มีวินัย คุณธรรม จริยธรรม (Compassion)

เป้าหมายของการจัดการศึกษา (Aspirations)

แผนการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดเป้าหมายของการพัฒนาการศึกษาในระยะ 20 ปี 5 ด้าน ประกอบด้วย

- 1) ประชากรทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานอย่างทั่วถึง (Access)
 - เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการสมวัย
 - ประชากรทุกคนมีโอกาสได้รับบริการทางการศึกษาตั้งแต่ปฐมวัยถึงมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่าที่มีคุณภาพและมาตรฐาน
 - ประชากรที่อยู่ในกำลังแรงงานได้รับการพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถและสมรรถนะที่ตอบสนองความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ
 - ประชากรสูงวัยได้เรียนรู้ฝึกฝนเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะเพื่อการทำงานหรือการมีชีวิตหลังวัยทำงานอย่างมีคุณค่าและเป็นสุข
- 2) ผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับบริการทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม (Equity)

ผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมายทั้งกลุ่มปกติผู้มีความสามารถพิเศษผู้มีความบกพร่องด้านต่างๆ ผู้พิการผู้ด้อยโอกาสและผู้มีภูมิหลังทางสังคมหรือฐานะทางเศรษฐกิจที่แตกต่างกันได้รับโอกาสและการบริการทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม
- 3) ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพสามารถพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดความสามารถและเต็มตามศักยภาพ (Quality) ประชาชนทุกคนมีโอกาสได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานเพื่อพัฒนาคุณลักษณะทักษะความรู้ความสามารถและสมรรถนะของแต่ละบุคคลให้ไปได้ไกลที่สุดเท่าที่ศักยภาพและความสามารถของแต่ละบุคคลพึงมีภายใต้ระบบเศรษฐกิจสังคมฐานความรู้สังคมแห่งปัญญาและการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่ประชาชนสามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตมีคุณธรรมจริยธรรมและสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเป็นสุขตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4) ระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพเพื่อการพัฒนาผู้เรียนอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพและการลงทุนทางการศึกษาที่คุ้มค่าและบรรลุเป้าหมาย (Efficiency) หน่วยงานสถานศึกษาและสถาบันการศึกษาทุกแห่งสามารถบริหารและจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพด้วยคุณภาพและมาตรฐานระดับสากลจัดให้มีระบบการจัดสรรและใช้ทรัพยากรทางการศึกษาที่ก่อประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาผู้เรียนแต่ละคนให้บรรลุศักยภาพและขีดความสามารถของตนและส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนของสังคมที่มีศักยภาพและความพร้อมเข้ามามีส่วนร่วมในการระดมทุนและร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายเพื่อการศึกษาโดยเฉพาะสถานประกอบการสถาบันและองค์กรต่างๆในสังคมและผู้เรียนผ่านมาตรการทางการเงินและการคลังที่เหมาะสม

5) ระบบการศึกษาที่สนองตอบและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัตและบริบทที่เปลี่ยนแปลง (Relevancy) ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานสนองตอบและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกศตวรรษที่ 21 สามารถพัฒนาทักษะคุณลักษณะและสมรรถนะในการทำงานของกำลังคนในประเทศให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานสังคมและประเทศภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี และยุทธศาสตร์ประเทศไทย 4.0 ที่จะนำประเทศไทยก้าวข้ามกับดักประเทศที่มีรายได้ปานกลางสู่การเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการศึกษาที่สร้างความมั่นคงในชีวิตของประชาชนสังคมและประเทศชาติและการสร้างเสริมการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์

เพื่อให้แผนการศึกษาแห่งชาติบรรลุผลตามวิสัยทัศน์และเป้าหมายการจัดการศึกษาจึงได้กำหนดยุทธศาสตร์วัตถุประสงค์เป้าหมายตัวชี้วัดและแนวทางการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์หลักประกอบด้วย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคนการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ยุทธศาสตร์ที่ 4

การสร้างโอกาสความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การจัดการศึกษาเพื่อเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

องค์การสหประชาชาติจึงได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาโดยอาศัยกรอบความคิดที่มองการพัฒนาเป็นมิติ (Dimensions) ของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ให้มีความเชื่อมโยงกัน เรียกว่าเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals (SDGs) ซึ่งจะใช้เป็นทิศทางการพัฒนาตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ปี 2558 ถึงเดือนสิงหาคม 2573 ครอบคลุมระยะเวลา 15 ปี โดยประกอบไปด้วย 17 เป้าหมาย คือ

เป้าหมายที่ 1 ขจัดความยากจนในทุกรูปแบบ ทุกที่

เป้าหมายที่ 2 ขจัดความหิวโหย บรรลุเป้าหมายความมั่นคงทางอาหารและโภชนาการที่ดีขึ้น และส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน

เป้าหมายที่ 3 ทำให้แน่ใจถึงการมีสุขภาพะในการดำรงชีวิต และส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของทุกคนในทุกช่วงอายุ

เป้าหมายที่ 4 ทำให้แน่ใจถึงการได้รับการศึกษาที่ได้คุณภาพอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง และส่งเสริมโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตแก่ทุกคน

เป้าหมายที่ 5 บรรลุถึงความเท่าเทียมทางเพศ และเสริมสร้างพลังให้แก่สตรีและเด็กหญิงทุกคน

เป้าหมายที่ 6 ทำให้แน่ใจว่าเรื่องน้ำและการสุขาภิบาลได้รับการจัดการอย่างยั่งยืน และมีสภาพพร้อมใช้สำหรับทุกคน

เป้าหมายที่ 7 ทำให้แน่ใจว่าทุกคนสามารถเข้าถึงพลังงานที่ทันสมัย ยั่งยืน เชื่อถือได้ ตามกำลังซื้อของตน

เป้าหมายที่ 8 ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนและทั่วถึงให้เป็นไปอย่างยั่งยืน ส่งเสริมศักยภาพการมีงานทำและการจ้างงานเต็มที่ และงานที่มีคุณค่าสำหรับทุกคน

เป้าหมายที่ 9 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง ส่งเสริมการปรับตัวให้เป็นอุตสาหกรรมอย่างยั่งยืนและทั่วถึง และสนับสนุนนวัตกรรม

เป้าหมายที่ 10 ลดความเหลื่อมล้ำทั้งภายในและระหว่างประเทศ

เป้าหมายที่ 11 ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความปลอดภัย ทั่วถึง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและยั่งยืน

เป้าหมายที่ 12 ทำให้แน่ใจถึงการมีแบบแผนการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ 13 ดำเนินการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น

เป้าหมายที่ 14 อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเล

สำหรับการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้เป็นไปอย่างยั่งยืน

เป้าหมายที่ 15 พิทักษ์ บำรุง และส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่ยั่งยืนของระบบนิเวศบนบก

จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืน ต่อสู้กับการแปรสภาพเป็นทะเลทราย ภัยแล้ง และฟื้นฟูความเสื่อมโทรมของที่ดิน และหยุดยั้งการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ

เป้าหมายที่ 16 ส่งเสริมให้สังคมมีความเป็นปกติสุข ไม่แบ่งแยก เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน มีการเข้าถึงความยุติธรรมโดยถ้วนหน้า และสร้างให้เกิดสถาบันอันเป็นที่พึ่งของส่วนรวม มีประสิทธิภาพ และเป็นที่ยอมรับในทุกระดับ

เป้าหมายที่ 17 เสริมสร้างความเข้มแข็งในวิธีการปฏิบัติให้เกิดผล และสร้างพลังแห่งการเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระดับสากลต่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

แผนงบประมาณในลักษณะบูรณาการเชิงยุทธศาสตร์ (แนวทางของปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 จำนวน 29 แผน)

1. การสร้างความปรองดองและสมานฉันท์
2. การขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้
3. การจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์
4. การป้องกัน ปราบปราม และบำบัดรักษาผู้ติดยาเสพติด
5. การพัฒนาอุตสาหกรรมศักยภาพ
6. การส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม
7. การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ
8. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์
9. การพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล
10. การวิจัยและนวัตกรรม
11. การสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวและบริการ
12. การพัฒนาระเบียงเศรษฐกิจภาคตะวันออก
13. การพัฒนาฝีมือแรงงานไปสู่ไทยแลนด์ 4.0
14. การพัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตร
15. การพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัย
16. การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิต
17. การพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและชุมชนเข้มแข็ง
18. การจัดการปัญหาที่ดินทำกิน
19. การพัฒนาระบบประกันสุขภาพ
20. การสร้างความเสมอภาคเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ
21. การบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อม

22. การพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
23. การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ
24. การป้องกัน ปรามปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ
25. การปฏิรูปกฎหมายและการพัฒนากระบวนการยุติธรรม
26. การอำนวยความสะดวกทางธุรกิจ
27. การส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
28. การส่งเสริมการพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัดแบบบูรณาการ
29. แผนบูรณาการเสริมสร้างความเข้มแข็งและยั่งยืนให้กับเศรษฐกิจภายในประเทศ

จุดเน้นเชิงนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ด้วยภารกิจจรรยาบรรณ เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2559 สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณดินทรเทพยวรางกูร ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและหม่อมหลวง ปนัดดา ดิศกุล เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งในวันที่ 20 ธันวาคม 2559 นายธีระเกียรติ เจริญเศรษฐศิลป์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการทั้งสองท่าน พลเอก สุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ และ หม่อมหลวง ปนัดดา ดิศกุล ได้มอบนโยบายและจุดเน้นเชิงนโยบายกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีสาระสำคัญ

6.1 น้อมนำแนวพระราชดำริ สืบสานพระราชปณิธานและพระบรมราโชบายด้านการศึกษา

ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณดินทรเทพยวรางกูร มาขับเคลื่อนงานด้านการศึกษาให้เกิดเป็นรูปธรรม เพราะพระราชปณิธานของพระองค์ท่านถือเป็นพรอันสูงสุด และมอบเป็นนโยบาย เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติแก่หน่วยงานในสังกัดดังนี้

1) พระบรมราโชบายด้านการศึกษาของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณดินทรเทพยวรางกูร มีความสำคัญว่า (1) “การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียนใน 2 ด้าน คือ ส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติ ที่ถูกต้อง (2) การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานชีวิตหรืออุปนิสัยที่มั่นคงเข้มแข็ง อาทิ การสร้างบุคลิกและอุปนิสัยที่ดีงาม (Character Education)”

2) สืบสานพระราชปณิธานด้านการศึกษาของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ที่ทรงมีแนวพระราชกระแสฯ ทรงพระราชทานในโรโรกาสต่าง ๆ เกี่ยวกับนักเรียน ครู และการศึกษา

(1) นักเรียน

“ครูต้องสอนให้เด็กนักเรียนมีน้ำใจ เช่น คนเรียนเก่งช่วยติวเพื่อนที่เรียนล้าหลัง มิใช่สอนให้เด็ก คิดแต่จะแข่งขัน (Compete) กับเพื่อน เพื่อให้คนเก่งได้ลำดับดี ๆ เช่น สอบได้ที่หนึ่งของชั้นแต่ต้อง ให้เด็กแข่งขันกับตนเอง” (11 มิ.ย.2555)

“ครูไม่จำเป็นต้องมีความรู้ทางเทคโนโลยีมาก แต่ต้องมุ่งปลูกฝังความดีให้นักเรียน ขั้นต้น ต้องอบรมบ่มนิสัยให้เป็นพลเมืองดี เด็กโตก็ต้องทำเช่นกัน” (6 มิ.ย.2555)

“เราต้องฝึกหัดให้นักเรียนรู้จักทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มเป็นหมู่คณะมากขึ้น จะได้มีความสามัคคี รู้จักดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ความรู้และประสบการณ์แก่กัน” (5 ก.ค.2555)

“ทำเป็นตัวอย่างให้นักเรียนเป็นคนดี นักเรียนรักครู ครูรักนักเรียน” (9 ก.ค.2555)

(2) ครู

“เรื่องครูมีความสำคัญไม่น้อยกว่านักเรียน ปัญหาหนึ่ง คือ การขาดครูเพราะจำนวนไม่พอ และครูย้ายบ่อย ดังนั้น ก่อนคัดเลือกเด็กที่จะพัฒนาต้องพัฒนาครูก่อน ให้พร้อมที่จะสอนเด็กให้ได้ผลตามที่ต้องการ จึงจะต้องคัดเลือกครู และพัฒนาครู ต้องตั้งฐานะในสังคมของครูให้เหมาะสม และปลูกจิตสำนึกโดยใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง วิธีการคือ การให้ทุนและอบรม กล่าวคือ ต้องมีความรู้ทางวิชาการในสาขาที่เหมาะสมที่จะสอน ต้องอบรมวิธีการสอนให้ มีประสิทธิภาพ มีความเป็นครูที่แท้จริง คือ มีความรักความเมตตาต่อเด็ก ควรเป็นครูท้องถิ่นเพื่อจะได้มีความผูกพันและ คิดที่จะพัฒนาท้องถิ่นที่เกิดของตน ไม่คิดย้ายไปย้ายมา” (11 มิ.ย.2555)

“ต้องปรับปรุงครูครูจะอายุ 40-50 ปี ก็ต้องเรียนใหม่ ต้องปฏิวัติครูอย่างจริงจัง”(6 มิ.ย.2555)

“ปัญหาปัจจุบันคือ ครูมุ่งเขียนงานวิทยานิพนธ์ เขียนตำราส่งผู้บริหารเพื่อให้ได้ตำแหน่งและเงินเดือนสูงขึ้นแล้วบางทีก็ย้ายไปที่ใหม่ส่วนครูที่มุ่งการสอนหนังสือกลับไม่ได้อะไรตอบแทนระบบไม่ยุติธรรม เราต้องเปลี่ยนระเบียบตรงจุดนี้ การสอนหนังสือต้องถือว่าเป็นความดีความชอบหากคนใดสอนดี ซึ่งส่วนมากคือมีคุณภาพและปริมาณ ต้องมี reward” (5 ก.ค.2555)

“ครูบางส่วนเวลาสอนนักเรียนจะสอนไม่หมดแต่เก็บไว้บางส่วน หากนักเรียนต้องการรู้ทั้งหมดวิชา ก็ต้องเสียเงินไปสมัครเรียนพิเศษกับครูท่านนั้น จะเป็นการสอนในโรงเรียนหรือส่วนตัวก็ตาม” (5 ก.ค.2555)

6.2 การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี

กระทรวงศึกษาธิการจะดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579) ภายใต้วิสัยทัศน์ “ประเทศ มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญฯโดยยึดยุทธศาสตร์ชาติเป็นจุดเน้นด้านการศึกษาที่จะดำเนินการ 6 ด้าน คือ

- (1) ความมั่นคง
- (2) การสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- (3) การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน
- (4) การสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม
- (5) การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (6) การปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

6.3 จุดเน้นการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการ

- 1) ดำเนินการอยู่ภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี (พ.ศ.2560-2579)
- 2) ทุกโครงการของกระทรวงศึกษาธิการต้องเน้นความโปร่งใส และต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน
- 3) กระทรวงศึกษาธิการ ต้องมีคุณลักษณะ MM = Modernized MOE มีการดำเนินการสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร พุทธศักราช
- 4) ดำเนินการเร่งด่วนตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีให้เห็นผลการดำเนินการเป็นรูปธรรม

6.4 จุดเน้นสำคัญ นโยบาย แนวทางหลักการดำเนินงานและโครงการสำคัญของ

กระทรวงศึกษาธิการ

โดยยึดกรอบยุทธศาสตร์ชาติ 6 ด้านเป็นหลักในการดำเนินการให้เป็นรูปธรรม ดังนี้

1) ด้านความมั่นคง

แนวทางหลัก : พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน

เน้นการเรียนการสอน เพื่อเกิดความโปร่งใส ความสามัคคีเพื่อนช่วยเพื่อนโดยใช้รูปแบบ

Active Learning

2) ด้านการผลิต พัฒนากำลังคนและสร้างความสามารถในการแข่งขัน

แนวทางทางหลักผลิต พัฒนากำลังคนและงานวิจัยที่สอดคล้องกับการพัฒนาประเทศ

2.1) การยกระดับมาตรฐาน พัฒนาหลักสูตร สื่อ และครูด้านภาษา

2.1.1) พัฒนาวิชาภาษาอังกฤษในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างต่อเนื่อง

2.1.2) ขยายการพัฒนาวิชาภาษาอังกฤษในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยจัดทำ Echo English Vocational ซึ่งเป็น Application ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนอาชีวศึกษาและการอบรมโดย Boot Camp ตลอดจนพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของประชาชนในรูปแบบต่างๆ อาทิ หลักสูตรภาษาอังกฤษระยะสั้น Application และสื่อต่างๆที่หลากหลาย

2.1.3) พัฒนาวิชาภาษาจีน โดยหลักการเดียวกับวิชาภาษาอังกฤษโดยปี 2560 จะดำเนินการเป็นกลุ่มเล็กโดยการสนับสนุนของสถานทูตประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

2.2) การเรียนการสอนระดับอาชีวศึกษาในรูปแบบประชารัฐ ให้พิจารณาแนวทางการปรับโรงงานเป็นโรงเรียน

3) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

แนวทางหลัก

3.1) การพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

3.1.1) การจัดการศึกษาเด็กปฐมวัย

1) กระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบดูแลระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงระดับชั้นอนุบาล 3 (เด็กอายุ 3 - 5 ปี)

2) หน่วยงานอื่น อาทิ กระทรวงมหาดไทย รับผิดชอบดูแลเด็กของศูนย์เด็กเล็ก

3.1.2) การส่งเสริม ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม

1) เรื่องคุณธรรม เน้นการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ในเด็ก เยาวชนและต่อยอดการสร้างควมดี ซึ่งโมเดลการสร้างควมดีมีหลายทาง ทั้งในโรงเรียนคุณธรรม โรงเรียนวิถีพุทธและโครงการยุวทูตควมดี

2) รณรงค์ให้เด็ก “เกลียดการโกง ความไม่ซื่อสัตย์”

3.1.3) การพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตร การเรียนการสอน

1) หลักสูตรมีความยืดหยุ่น ชุมชนท้องถิ่นสามารถออกแบบหลักสูตรเองได้

2) ปรับปรุงหลักสูตร โดยเพิ่ม 3 วิชาซึ่งอยู่ในกรอบเดิม

ได้แก่ วิชาภูมิศาสตร์ ICT และ Design and Technology โดยวิชา ICT และ Design and Technology เป็นการสนับสนุนช่วยเหลือจากประเทศอังกฤษและประเทศสหรัฐอเมริกา

3) เน้นกิจกรรมการอ่านโดยเฉพาะการอ่านให้เด็กอนุบาล

ฟังและการปรับปรุงห้องสมุด

4) เน้นการจัดการเรียนการสอนตามรูปแบบ Active

Learning ในห้องเรียนปกติและกิจกรรมเสริม โดยกิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ เป็นกิจกรรม/วิธีการย่อย โดยเฉพาะรองรับผลการทดสอบ PISA และ STEM Education

3.1.4) การวัดและประเมินผล

1) การวางแผนการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ (PISA)

เพื่อให้ผลคะแนนสูงขึ้น

2) การประเมินผล O-Net ในวิชาสังคมศึกษาให้สำนักงาน

คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นผู้ประเมิน สำหรับวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ให้สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นผู้ออกข้อสอบ

3) การออกข้อสอบวิชาคณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์

ดำเนินการในรูปแบบคณะกรรมการออกข้อสอบ

3.2) การผลิต พัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

3.2.1) การสรรหาครู

1) โครงการพัฒนาครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น มอบให้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา เป็นหน่วยงานหลักดำเนินการสรรหาครู(การผลิตรูปแบบการสรรหา การบรรจุแต่งตั้ง การติดตาม พร้อมการพัฒนา)

2) เปิดโอกาสให้คนเก่งมาเป็นครู

3.2.2) การประเมินวิทยฐานะครูให้เป็นการเชื่อมโยงกับการเรียนการสอน

3.2.3)การพัฒนาครู การอบรมครู

1) หลักสูตรในการอบรมครูให้มีความเชื่อมโยงกับการได้รับวิทยฐานะ และการได้รับใบอนุญาตวิชาชีพครูโดยต้องเป็นหลักสูตรที่ได้รับการอนุมัติ/เห็นชอบ

2) หน่วยดำเนินการ ให้หน่วยงานกลางการพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา ได้แก่ สถาบันอุดมศึกษา มหาวิทยาลัย และสถาบันพัฒนาครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา

4) ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและการลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

แนวทางหลัก : โอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา

4.1 สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาโดยยกระดับคุณภาพสถานศึกษาที่ต้องการความช่วยเหลือและพัฒนาเป็นพิเศษอย่างเร่งด่วน (ICU)โดยแต่งตั้งคณะกรรมการฯ บริหารจัดการ

4.2 เพิ่มโอกาสทางการศึกษาผ่านเทคโนโลยีดิจิทัล โดยบูรณาการเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการศึกษาให้สามารถใช้ประโยชน์ร่วมกัน ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐานและระบบเครือข่าย ด้านระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการศึกษา ด้านสื่อและองค์ความรู้ รวมถึงการพัฒนาบุคลากรให้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างสร้างสรรค์และรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง

4.3 จัดระบบการคัดเลือกเข้าเรียนมหาวิทยาลัย (Admission) เพื่อสร้างความเท่าเทียมในการใช้สิทธิ์เข้าศึกษาต่อระดับอุดมศึกษาผ่านระบบ Clearing-House

5) ด้านการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตประชาชนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

แนวทางหลัก : พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน

การสร้างจิตสำนึก/ความตระหนักในการพัฒนาอย่างยั่งยืนและหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

6) ด้านการพัฒนาระบบและการบริหารจัดการ

แนวทางหลัก : พัฒนาระบบบริหารจัดการ

6.1) เรื่องกฎหมาย

เตรียมความพร้อมเกี่ยวกับกฎหมายการศึกษา เพื่อรองรับร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ....จำนวน 12 ฉบับ ดังนี้

6.1.1) กฎหมายหลัก

1) พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.

2) พ.ร.บ.กองทุนช่วยเหลือผู้ขาดแคลนทุนทรัพย์ พ.ศ.

3) พ.ร.บ. ปฎิรูปการศึกษา : จัดตั้งคณะกรรมการให้แล้วเสร็จภายใน 60 วัน

6.1.2) กฎหมายรอง ใน พ.ร.บ. ปฎิรูปการศึกษา

1) พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่..) พ.ศ..

2) พ.ร.บ. สภาครูและบุคลากรทางการศึกษา

3) พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่..) พ.ศ.

4) พ.ร.บ. เงินเดือน วิทยฐานะและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการครู

5) พ.ร.บ. การอุดมศึกษา พ.ศ.

6) พ.ร.บ. โรงเรียนเอกชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

7) พ.ร.บ. การศึกษาตลอดชีวิต พ.ศ.

8) พ.ร.บ. เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พ.ศ.

9) พ.ร.บ. กองทุนพัฒนาครู พ.ศ.

6.2) ปรับปรุงระบบการบริหารงานบุคคลของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

6.3) การจัดตั้งกระทรวงอุดมศึกษาที่เป็นรูปธรรม ชัดเจน

6.4) การขับเคลื่อนนโยบายระดับพื้นที่ให้สำนักงานศึกษาธิการภาคและสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด เป็นฐานในการขับเคลื่อนนโยบายเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

6.5) การขับเคลื่อน กำกับและการติดตามการนำจุดเน้นเชิงนโยบาย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการสู่การปฏิบัติ

1) ให้ส่วนราชการ หน่วยในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ จัดทำแผนปฏิบัติการตามจุดเน้นเชิงนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการระดับกระทรวงและระดับหน่วยงานที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 6 ด้าน

2) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงานหลักและกำหนดกรอบการติดตาม ประเมินผล และรายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

2.1) จัดตั้งคณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล การนำจุดเน้นเชิงนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการสู่การปฏิบัติ เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนและติดตาม ประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย

2.2) ติดตามการนำจุดเน้นเชิงนโยบายนโยบายสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย การประชุมติดตามรายไตรมาส รอบ 6 เดือน และ 12 เดือน ซึ่งการรายงานข้อมูลเป็นเอกสาร/e-report และการตรวจราชการ

2.3) จัดทำรายงานและสรุปผลการปฏิบัติตามนโยบายที่เป็นจุดเน้นที่ต้องเร่งรัดให้ปรากฏผลโดยเร็วในทุกเดือน (ก่อนวันพุธสัปดาห์สุดท้ายของเดือน)

ยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ

1. การจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของชาติ
2. พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การวัดประเมินผล และการศึกษาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
3. ผลิต พัฒนาครู คณาจารย์ บุคลากรทางการศึกษา
4. ผลิตและพัฒนากำลังคน รวมทั้งงานวิจัย และนวัตกรรม ที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ
5. สร้างโอกาสทางการศึกษาและพัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

6. พัฒนาระบบบริหารจัดการและส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

เป้าประสงค์หลัก (รอปรับจากแผนปฏิบัติราชการประจำปี พ.ศ.2561)

1. คุณภาพการศึกษาของไทยดีขึ้น คนไทยมีคุณธรรมจริยธรรม มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาประเทศในอนาคต
2. กำลังคนได้รับการผลิตและพัฒนา เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการแข่งขันของประเทศ
3. มุ่งองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม สนับสนุนการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน
4. คนไทยได้รับโอกาสในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต
5. ระบบบริหารจัดการการศึกษามีประสิทธิภาพตามหลักธรรมาภิบาล โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

กลยุทธ์

กลยุทธ์ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 1

1. พัฒนาระบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
2. ยกระดับคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเสมอภาคและเสริมสร้างความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้
3. ส่งเสริมการสร้างภูมิคุ้มกันและพัฒนาทักษะเพื่อความมั่นคงของชีวิต
4. ยกระดับคุณภาพการศึกษาตอบสนองการสร้างอาชีพและเพิ่มคุณภาพชีวิต ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเสมอภาค และเสริมสร้างความมั่นคงในจังหวัดชายแดนภาคใต้

กลยุทธ์ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 2

1. พัฒนาระบบการเรียนการสอนที่มีคุณภาพและจัดกิจกรรมเสริมทักษะพัฒนาผู้เรียนในรูปแบบที่หลากหลาย สอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
2. พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตร การวัดและประเมินผลการศึกษาทุกระดับ/ประเภทการศึกษา ให้ทันสมัย สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิทยาการและการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก
3. ส่งเสริมการพัฒนาเนื้อหาสาระที่ทันสมัยในทุกระดับ/ประเภทการศึกษาเพื่อการผลิตสื่อการเรียนการสอน ตำราเรียนที่มีคุณภาพ รวมทั้งตำราเรียนอิเล็กทรอนิกส์
4. ปรับปรุงระบบทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติให้สอดคล้องกับหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนการสอน
5. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองและพลโลกตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในระบบการศึกษาอย่างเข้มข้น
6. ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
7. พัฒนางค์ความรู้ งานวิจัย และนวัตกรรมด้านการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
8. ส่งเสริม สนับสนุนให้คนทุกช่วงวัย มีจิตสำนึกและพฤติกรรมที่เสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 3

1. วางแผนการผลิต และพัฒนาครู คณาจารย์ อย่างเป็นระบบให้สอดคล้องกับความต้องการในการจัดการศึกษาทุกระดับ/ประเภทการศึกษา
2. ปรับระบบการผลิตครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ
3. เร่งรัดพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งครูประจำการที่สอนไม่ตรงวุฒิ ครูที่สอนคละชั้น และครูในสาขาวิชาที่ขาดแคลน
4. สร้างขวัญกำลังใจ สร้างแรงจูงใจให้กับครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษา
5. พัฒนาระบบบริหารงานบุคคลของครู คณาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 4

1. เร่งผลิตและพัฒนากำลังคนในสาขาที่ตรงตามความต้องการต่อการพัฒนาประเทศ
2. ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน
3. เร่งผลิตและพัฒนาสมรรถนะกำลังคนด้านอาชีวศึกษาให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี และรองรับพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ
4. ส่งเสริมภาพลักษณ์การอาชีวศึกษาเร่งปรับค่านิยมและวางรากฐานทักษะอาชีพให้แก่ผู้เรียน ตั้งแต่วัยการศึกษาขั้นพื้นฐาน
5. ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาผู้มีความสามารถพิเศษอย่างต่อเนื่องทุกระดับ

6. ส่งเสริมการวิจัยและนวัตกรรมที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้จริง

7. เสริมสร้างความเข้มแข็งของกระบวนการผลิตและพัฒนากำลังคน โดยสร้างเครือข่าย

ความร่วมมือตามรูปแบบประชารัฐทั้งระหว่างองค์กรภายในและต่างประเทศ

กลยุทธ์ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 5

1. ประกันโอกาสการเข้าถึงบริการทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่ผู้เรียนในทุกพื้นที่ครอบคลุมถึงคนพิการ ด้อยโอกาส และผู้มีความต้องการพิเศษ
2. ส่งเสริมการจัดการศึกษานอกระบบและ การเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสนใจและวิถีชีวิตของผู้เรียนทุกกลุ่มเป้าหมาย
3. เร่งสร้างความเข้มแข็งของระบบการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์ให้เกิดผลเป็นรูปธรรมอย่างกว้างขวางจัดหาทุนและแหล่งทุนทางการศึกษา
4. เร่งพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการศึกษาและการเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ มีความหลากหลาย และสามารถให้บริการได้อย่างทั่วถึง
5. พัฒนาระบบเครือข่ายเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาและการบริหารจัดการที่ทันสมัย และไม่ซ้ำซ้อนให้ผู้รับบริการสามารถเข้าถึงได้อย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ
6. พัฒนาระบบการจัดทำระบบฐานข้อมูลกลางทางการศึกษาของประเทศ ระบบการรายงานผลของฐานข้อมูล โดยเชื่อมโยงข้อมูลการศึกษาทุกระดับ/ประเภทการศึกษาให้เป็นเอกภาพ เป็นปัจจุบันและมีมาตรฐานเดียวกัน
7. ผลิตและพัฒนาโปรแกรมประยุกต์ หรือสื่อการเรียนรู้อิเล็กทรอนิกส์ให้ผู้เรียน สถานศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาทุกระดับ/ประเภท การศึกษา นำมาใช้เพิ่มคุณภาพการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ
8. จัดทำอุปกรณ์ /ทรัพยากรพื้นฐานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศให้กับผู้เรียนอย่างเพียงพอ ทั่วถึง และเหมาะสมกับการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

กลยุทธ์ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ 6

1. ปรับปรุงกลไกการบริหารจัดการการศึกษาให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล โดยเน้นด้านคุณธรรม ความโปร่งใส ทั้งในระดับส่วนกลาง และในพื้นที่ระดับภาค/จังหวัด
2. พัฒนาระบบบริหารงานงบประมาณ/การเงินให้มีประสิทธิภาพ
3. เร่งส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา รวมทั้งสนับสนุนทรัพยากร เพื่อการศึกษา
4. เสริมสร้างภาพลักษณ์หน่วยงานให้เกิดความร่วมมือ และสร้างเครือข่าย/ความเป็นภาคีหุ้นส่วนกับองค์กรทั้งภายในและต่างประเทศ
5. ส่งเสริมและขยายผลให้สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความพร้อมพัฒนาเป็นสถานศึกษานิตិบุคคลในกำกับ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาของภาค 16

1. วิสัยทัศน์

“ประชากรได้รับการศึกษาและเรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ดำรงชีวิตอยู่ในโลกศตวรรษที่ 21 ภายใต้วีถีวัฒนธรรมล้านนาอย่างมีความสุข”

2. พันธกิจ

- ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชากรทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษา และการเรียนรู้ตลอดชีวิต
- ส่งเสริมสนับสนุนในการพัฒนาคุณภาพประชากรให้มีความรู้ ตามคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีศักยภาพและสมรรถนะในการดำรงชีวิตอย่างสอดคล้องและรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลก
- ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชากรดำรงอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ตามวิถีวัฒนธรรมล้านนาได้อย่างมีความสุข
- ส่งเสริมสนับสนุนสร้างความเข้มแข็งในการบริหารจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาทุกระดับทุกประเภท
- ส่งเสริม สนับสนุนให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

3. ประเด็นยุทธศาสตร์

- สร้างโอกาสความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา
- พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้
- พัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา
- การทดสอบ การประเมิน การประกันคุณภาพและการพัฒนามาตรฐานการศึกษา
- พัฒนากำลังคนและงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ
- ส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา
- การบริหารจัดการ

4. เป้าประสงค์

- ประชากรทุกคนเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพและมาตรฐานอย่างทั่วถึง
- ประชากรวัยเรียนทุกกลุ่มเป้าหมายได้รับการบริการทางการศึกษาอย่างเสมอภาคและเท่าเทียม
- ระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ สามารถพัฒนาผู้เรียนทุกระดับให้บรรลุขีดความสามารถและเต็มเต็มตามศักยภาพ
- ระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพื่อการพัฒนาผู้เรียนทุกระดับอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพและการลงทุนทางการศึกษาที่คุ้มค่า คุ้มทุนและบรรลุเป้าหมาย
- ระบบการศึกษาที่สนองตอบและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เป็นพลวัตและบริบทที่เปลี่ยนแปลงโลก

5. ตัวชี้วัดเป้าประสงค์และค่าเป้าหมาย

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างโอกาสความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา

ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ.			
	2562	2563	2564	2565
1. ร้อยละอัตราการออกกลางคันลดลง	90	90	90	100
2. ร้อยละของผู้สำเร็จการศึกษาตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน	90	90	90	100
3. ร้อยละของประชากรวัยเรียน ที่ได้เข้ารับการศึกษาระดับพื้นฐาน	90	90	90	100
4. ร้อยละของปีการศึกษาเฉลี่ยของประชาชนในพื้นที่เพิ่มขึ้น	90	90	90	90

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้

ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ.			
	2562	2563	2564	2565
1. ร้อยละของผู้เรียนทุกระดับการศึกษามีคุณธรรม จริยธรรมมีความเป็นพลเมืองและพลโลก	90	90	90	100
2. จำนวนกิจกรรมที่ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษา	8 กิจกรรม	8 กิจกรรม	8 กิจกรรม	8 กิจกรรม
3. ระดับความพึงพอใจการร่วมงานนิทรรศการงานแสดงทางวิชาการ	4	4	5	5
4. ร้อยละของผู้เข้ารับการอบรมวิชาชีพนำไปใช้ประโยชน์ได้	90	90	90	90

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาครู คุณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ.			
	2562	2563	2564	2565
1. ร้อยละการนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนางานวิชาการ	80	80	80	80
2. ร้อยละผู้เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 พอใจ	100	100	100	100
3. จำนวนเอกสารผลงานดีเด่นของผู้ได้รับรางวัล	100	100	100	100
4. ร้อยละผู้บริหารและครูผู้ส่งผลงานมีขวัญและกำลังใจ	100	100	100	100

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การทดสอบ การประเมิน การประกันคุณภาพและการพัฒนามาตรฐานการศึกษา

ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ.			
	2562	2563	2564	2565
1. ร้อยละผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกระดับวิชาหลัก ทุก ช่วงชั้นสูงขึ้นและได้ตามมาตรฐานของประเทศ	2	2	3	3
2. ร้อยละของสถานศึกษาในสังกัดที่เข้ารับการประเมิน อยู่ในระดับดีขึ้น	90	90	90	100
3. หน่วยงานในพื้นที่ที่มีความพร้อมที่จะรับการประเมิน คุณภาพภายนอก	90	90	90	100

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนากำลังคนและงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ

ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ.			
	2562	2563	2564	2565
1. ร้อยละความสำเร็จในการมีส่วนร่วมขององค์กร/ภาคี เครือข่าย ในการเสนอความคิดเห็นเพื่อพัฒนาการศึกษา	80	80	80	90
2. ร้อยละของสถานศึกษาที่สนับสนุนการมีงานทำ	80	80	80	90
3. ร้อยละการนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อพัฒนางานวิชาการ	80	80	80	80

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารเพื่อการศึกษา

ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ.			
	2562	2563	2564	2565
1.ร้อยละของการใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการปฏิบัติงาน	100	100	100	100
2.ระดับความพึงพอใจของผู้รับบริการข้อมูลสารสนเทศ	5	5	5	5
3.ร้อยละของบุคลากรเครือข่ายทุกสังกัด	100	100	100	100
4.ร้อยละของการใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการปฏิบัติงาน	100	100	100	100

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การบริหารจัดการ

ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ปีงบประมาณ พ.ศ.			
	2562	2563	2564	2565
1.ระดับความสำเร็จของการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติ	5	5	5	5
2.ร้อยละเอกสารแผนพัฒนาการศึกษา 4 ปี(2562-2565)	100	100	100	100
3.ร้อยละเอกสารแผนพัฒนาการศึกษา 4 ปี (ฉบับปรับปรุง)	100	100	100	100
4.ร้อยละเอกสารแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ	100	100	100	100
5.ร้อยละเอกสารรายงานผลการดำเนินงาน	100	100	100	100
6.ระดับความพึงพอใจขององค์กรตามหลักธรรมาภิบาล	5	5	5	5
7.ระดับคุณภาพการบริหารจัดการองค์กรสู่ความเป็นเลิศ	5	5	5	5
8.ร้อยละของจัดทำเอกสารแผนการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการได้ตามเป้าหมาย	100	100	100	100
9.ร้อยละการร่วมปฏิบัติการตรวจราชการกับผู้ตรวจราชการแบบบูรณาการ กรณีปกติและกรณีพิเศษ ได้ตามเป้าหมาย	100	100	100	100

6. กลยุทธ์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างโอกาสความเสมอภาคและความเท่าเทียมทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริม สนับสนุนการเข้าถึงบริการทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะผู้สำเร็จการศึกษาให้ตรงกับ

ความต้องการของตลาดแรงงาน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 1 เพิ่มขีดความสามารถและประสานหน่วยงานทางการศึกษาในพื้นที่

กลุ่มจังหวัดเพื่อพัฒนาคุณภาพให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาคุณลักษณะและสมรรถนะผู้เรียนภายใต้

วิถีวัฒนธรรมล้านนา สู่ความเป็นสากลบนพื้นฐานความเป็นไทย

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรักชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์ ดำรงตนบนพื้นฐานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ 4 ประสานการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาให้กับกลุ่มผู้เรียนเฉพาะทางหรือ ความต้องการพิเศษ อย่างทั่วถึงเท่าเทียม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 ประสานการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับความต้องการในการจัดการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท การศึกษาของกลุ่มจังหวัด

กลยุทธ์ที่ 2 ยกย่องเชิดชูเกียรติ ส่งเสริมขวัญและกำลังใจ ของครูและบุคลากร ทางการศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การทดสอบ การประเมิน การประกันคุณภาพและการพัฒนามาตรฐานการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 กำหนดยุทธศาสตร์แผนงานและการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เชื่อมโยง กับแนวทางปฏิรูปการศึกษานโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและรัฐบาลให้สอดคล้องตอบสนอง กับวิถีวัฒนธรรมล้านนา และสภาพพื้นที่ของกลุ่มจังหวัด

กลยุทธ์ที่ 2 กำหนดยุทธศาสตร์ และแผนงานแนวทางและตัวชี้วัด กำกับ ติดตาม การดำเนินงานของสำนักงานศึกษาธิการภาค และจังหวัดศึกษาธิการจังหวัดในพื้นที่กลุ่มจังหวัด

กลยุทธ์ที่ 3 ประสานการตรวจราชการ กำกับ ติดตามผล และประเมินผล สรุป รวบรวมจัดทำรายงานการตรวจราชการเชิงบูรณาการกับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยใช้เครื่องมือที่ทันสมัย หลากหลายวิธีการ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนากำลังคนและงานวิจัยที่สอดคล้องกับความต้องการของการพัฒนาประเทศ

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาผู้บริหาร คณาจารย์ ครูและบุคลากร ทางการศึกษาให้มีศักยภาพตามมาตรฐานวิชาชีพบนฐานการวิจัยอย่างเป็นระบบ

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนากำลังคนและงานวิจัยที่สอดคล้อง กับความต้องการของการพัฒนาประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ส่งเสริมและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและสื่อสารเพื่อการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ ในกลุ่มจังหวัดให้มีประสิทธิภาพและครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายผู้เรียน

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมการใช้การจัดการศึกษาทางไกลผ่านระบบDLTV และ DLIT และ สื่อทางไกลช่องทางอื่นๆ

กลยุทธ์ที่ 3 จัดระบบและพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารและจัด การศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 7 การบริหารจัดการ

กลยุทธ์ที่ 1 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษาของกลุ่มจังหวัดตามหลักธรรมาภิบาล

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมความร่วมมือหน่วยงานทั้งภาครัฐ เอกชน องค์กรชุมชน ท้องถิ่น องค์กรศาสนา เข้ามามีส่วนร่วม เป็นเครือข่ายแห่งการเรียนรู้ในการพัฒนาการศึกษาแต่ละระดับ ประเภท

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการจัดการความรู้ (KM) การใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น และ การจัดแหล่งการเรียนรู้

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด

วิสัยทัศน์จังหวัดพะเยา

“แหล่งผลิตเกษตรปลอดภัย สังคมเข้มแข็งภายใต้การเป็นประชาคมอาเซียน”

จังหวัดพะเยาจะเป็นแหล่งการผลิตโดยหลักการเกษตรที่เหมาะสม มีความปลอดภัย และผลผลิตทางการเกษตรที่ก่อให้เกิดรายได้ที่สูงขึ้น ภายใต้การเชื่อมโยงศักยภาพด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว ความมั่นคง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และสังคมที่เข้มแข็ง ภายใต้การเป็นประชาคมอาเซียน

พันธกิจของจังหวัดพะเยา

1. พัฒนาผลผลิตเกษตรปลอดภัยในพื้นที่เป้าหมายเดิมและขยายในพื้นที่เป้าหมายใหม่
2. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน สร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน และขยายมูลค่าการค้าชายแดน
3. ส่งเสริมและพัฒนาการเป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรียนรู้วิถีชุมชนในแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์
4. ส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักถึงอัตลักษณ์และมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคง ชุมชนเข้มแข็ง และอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เพิ่มทักษะและสมรรถนะของการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม
5. ส่งเสริมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม
6. ส่งเสริมความมั่นคงภายในและตามแนวชายแดน

เป้าประสงค์รวม

จังหวัดมีพื้นที่เกษตรปลอดภัย มีช่องทางการตลาด ผลผลิตเกษตรปลอดภัยมีการขยายตัว ประชาชนมีรายได้ มีความเป็นอยู่ที่ดี มีมูลค่า การค้า การลงทุน การท่องเที่ยว การค้าชายแดน มีความมั่นคง ปลอดภัย ชุมชนเข้มแข็งมากขึ้น มีทรัพยากรธรรมชาติที่ยั่งยืน ภายใต้การอยู่ร่วมกันเป็นประชาคมอาเซียน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายการพัฒนา (KPI/Targets)

1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าผลผลิตการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด (ค่าเป้าหมาย: ร้อยละ 5)
2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ 3)
3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาเมือง (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ 5)
4. ร้อยละของประชาชนที่มีไฟฟ้า และประปาใช้ (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ 80)
5. คริวเรือนผ่านเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ 5)
6. ระดับความสำเร็จของการดำเนินการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ค่าเป้าหมาย : ระดับ 5)
7. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของชุมชนสีขาว (ค่าเป้าหมาย : ระดับ 10)
8. ร้อยละของครัวเรือนในพื้นที่จังหวัดพะเยาที่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (ค่าเป้าหมาย : ระดับ 80)

ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมการเกษตรปลอดภัย และการค้า การลงทุน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรียนรู้วิถีชุมชนในแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาเมืองและโครงสร้างพื้นฐาน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างคุณค่าและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 ส่งเสริมความมั่นคงภายในและตามแนวชายแดน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 ส่งเสริมการเกษตรปลอดภัย และการค้า การลงทุน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน

เป้าประสงค์:

1. ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
2. จังหวัดมีพื้นที่เกษตรปลอดภัยเพิ่มขึ้น และช่องทางการตลาดผลผลิตเกษตรปลอดภัยมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น
3. จังหวัดมีมูลค่า การค้า การลงทุน และการค้าชายแดน เพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด :

1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าผลผลิตการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด (ค่าเป้าหมาย:ร้อยละ 20)

กลยุทธ์ :

1. พัฒนาการเกษตรสู่ระบบเกษตรปลอดภัย/อินทรีย์
2. ขับเคลื่อนและขยายผลโครงการตามแนวพระราชดำริ
3. พัฒนาศักยภาพเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และผู้ประกอบการเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน
4. การพัฒนาการค้า การลงทุน

แนวทาง:

1. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ด้านการผลิตปลอดภัยเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและโอกาสทางการตลาดการพัฒนาบุคลากร การพัฒนาคุณภาพผลผลิตและบรรจุภัณฑ์ การประชาสัมพันธ์และด้านการตลาด
2. ส่งเสริมโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่
3. ส่งเสริมโครงการตามแผนพัฒนาชนบทเชิงพื้นที่ประยุกต์ตามพระราชดำริ (พชร.)
4. น้อมนำและประยุกต์ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
5. สนับสนุนการสร้างเครือข่ายภาคเกษตรกรและภาคธุรกิจ อบรมพัฒนาทักษะความรู้ตลอดจนสนับสนุนการดำเนินงานของสถาบันเกษตรกรให้เกิดความเข้มแข็งพร้อมรับการแข่งขันทางธุรกิจ
6. ส่งเสริมการท่องเที่ยว และ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
7. พัฒนาและเตรียมความพร้อมบุคลากร เพื่อสนับสนุนการเชื่อมโยงกับประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (GMS) อาเซียน (AC)
8. พัฒนาเส้นทางคมนาคม และการให้บริการเชื่อมต่อในระบบโลจิสติกส์ รองรับการค้าเชื่อมโยง
9. ตามแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (North-South Economic Corridor)
10. พัฒนาแหล่งน้ำและโครงสร้างพื้นฐาน
11. ส่งเสริมการค้า การลงทุน กับประเทศในกลุ่ม GMS และการส่งเสริมความสัมพันธ์กับประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง (GMS) อาเซียน (AC) และประเทศคู่ค้า

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริม และพัฒนาการท่องเที่ยว เชิงอนุรักษ์ เรียนรู้วิถีชุมชนในแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์

เป้าประสงค์:

1. จังหวัดมีรายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
2. แหล่งท่องเที่ยว สินค้าและบริการทางการท่องเที่ยว มีคุณภาพและมาตรฐานเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด :

1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว(ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ 12)

กลยุทธ์ :

1. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว สินค้า และบริการ
2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก
3. การพัฒนามาตรฐานและบุคลากร
4. การบริหารจัดการ
5. การประชาสัมพันธ์และการตลาด

แนวทาง :

1. พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้มีมูลค่าเพิ่ม/ทันสมัย/ ได้มาตรฐานสากล
2. ยกกระดับตลาดการค้าชายแดนให้มีความหลากหลายในสินค้าและบริการ อีกทั้งอนุรักษ์รูปแบบตลาดนัดของชาวบ้านไทย-ลาว
3. พัฒนาแหล่งเชิงประวัติศาสตร์ แหล่งเรียนรู้วิถีชุมชน/ชาติพันธุ์ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร
4. สร้างแหล่งท่องเที่ยวใหม่ และส่งเสริมให้มีกิจกรรมเพื่อให้นักท่องเที่ยวอยู่นานและใช้จ่ายมากขึ้น
5. เพิ่มสิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยว
6. พัฒนาเมืองสีเขียว Green & Cross Culture City
7. พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ให้มีทักษะในด้านต่างๆ
8. จัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวในฤดูต่างๆและประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว
9. พัฒนาศูนย์บริการนักท่องเที่ยว

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาเมืองและโครงสร้างพื้นฐาน**เป้าประสงค์:**

1. จังหวัดมีเส้นทางคมนาคม และการให้บริการที่เชื่อมต่อในระบบโลจิสติกส์รองรับการเชื่อมโยงตามแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (North – South Economic Corridor)
2. ประชาชนมีน้ำใช้ในการอุปโภค บริโภค และ เพื่อการเกษตรอย่างเพียงพอและยั่งยืน
3. ประชาชนมีไฟฟ้า ประปา ใช้อย่างทั่วถึง
4. จังหวัดมีโครงสร้างพื้นฐานที่ดี

ตัวชี้วัด :

1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาเมือง (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ 5)
2. ร้อยละของประชาชนที่มีไฟฟ้า และประปาใช้ (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ 80)

กลยุทธ์ :

1. พัฒนาเมือง
2. พัฒนาระบบสาธารณูปโภค
3. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

แนวทาง:

1. ส่งเสริมการพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่ปลอดภัย
2. ส่งเสริมและพัฒนาเส้นทางคมนาคม การให้บริการที่เชื่อมต่อในระบบโลจิสติกส์รองรับการเชื่อมโยงตามแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (North – South Economic Corridor)
3. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 สร้างคุณค่าและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน**เป้าประสงค์:**

1. ประชาชนจังหวัดพะเยามีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความเข้มแข็ง ภายใต้ประชาคมอาเซียน

ตัวชี้วัด :

1. คริวเรือนผ่านเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ 20)

กลยุทธ์ :

1. พัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนทุกกลุ่มวัย
2. สร้างสังคมเอื้ออาทร ภายใต้อัตลักษณ์ คุณค่าทางประวัติศาสตร์วัฒนธรรมและอาเซียน

แนวทาง :

1. ส่งเสริมประชาชนทุกกลุ่มวัยในการเข้าถึงบริการภาครัฐเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต
2. ส่งเสริมการมีอาชีพเพื่อสร้างรายได้แก่ประชาชน
3. สร้างและพัฒนาบุคลากรบริการทางด้านสุขภาพเพื่อรองรับบริการทางการแพทย์
4. ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับกลุ่ม GMS และอาเซียน
5. ส่งเสริมการบริหารจัดการระบบเฝ้าระวัง ควบคุมป้องกันโรคเรื้อรัง โรคติดต่อ โรคอุบัติใหม่-อุบัติซ้ำ
6. ส่งเสริมการพัฒนาและสร้างสนามกีฬาที่มีมาตรฐานเพื่อรองรับการแข่งขันกีฬาระดับชาติ และนานาชาติ
7. ส่งเสริมและพัฒนาสังคมเอื้ออาทรภายใต้การเห็นคุณค่าอัตลักษณ์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมพะเยา
8. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมชุมชนเพื่อสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและสังคม
9. ส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายการมีส่วนร่วมสถาบันการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในการพัฒนาวิชาชีพสู่การมีนวัตกรรมและสร้างมูลค่าเพิ่ม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน**เป้าประสงค์:**

1. จังหวัดพะเยามีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ สิ่งแวดล้อมปราศจากมลพิษและลดการเกิดภาวะโลกร้อน

ตัวชี้วัด :

1. ระดับความสำเร็จของการดำเนินการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ค่าเป้าหมาย : ระดับ 5)

กลยุทธ์ :

1. ส่งเสริมการอนุรักษ์ฟื้นฟู และเพิ่มพื้นที่สีเขียวสร้างความสมบูรณ์ในทุกพื้นที่
2. ส่งเสริมการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรดินและน้ำ
3. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม
4. ส่งเสริมให้คนอยู่ร่วมกับป่าอย่างยั่งยืน
5. ส่งเสริมสนับสนุนการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานทดแทน

แนวทาง :

1. ส่งเสริมการเพิ่มพื้นที่สีเขียว ในเขตป่า เขตชุมชน และเขตเมือง
 - 1.1 การป้องกันและปราบปรามการบุกรุกทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
 - 1.2 สร้างจิตสำนึก การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
 - 1.3 ส่งเสริมการปลูกป่า
2. สนับสนุนการจัดการดินและน้ำ
 - 2.1 การสร้างฝายต้นน้ำลำธาร ปลูกแฝกตามแนวพระราชดำริ
 - 2.2 เฝ้าระวังและพัฒนาแหล่งน้ำสำคัญ
 - 2.3 บริหารจัดการแหล่งน้ำ
3. ส่งเสริมการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม
 - 3.1 ป้องกันแก้ไขปัญหาหมอกควันและไฟป่า
 - 3.2 แก้ไขปัญหาคุณภาพน้ำ
 - 3.3 ส่งเสริมการบริหารจัดการขยะ

4. ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน

- 4.1 ลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานเสริมสร้างคุณภาพชีวิตแก่ประชาชน
- 4.2 ลดปัญหาหมอกควันจากการเผาวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร โดยเทคโนโลยีพลังงานทดแทน
- 4.3 ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน จากพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Energy)
- 4.4 ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมในการพัฒนาพลังงานทดแทนของชุมชน

ที่มีความต่อเนื่องอย่างยั่งยืน และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

- 4.5 ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์พลังงานของชุมชน

ที่มีความต่อเนื่องอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 6 ส่งเสริมความมั่นคงภายในและตามแนวชายแดน

เป้าประสงค์:

1. ประชาชนอยู่ในสังคมอย่างสงบสุข มีความมั่นคง ปลอดภัย ชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัด :

1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของชุมชนสีขาว (ค่าเป้าหมาย : ระดับ 10)
2. ร้อยละของครัวเรือนในพื้นที่จังหวัดพะเยาที่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (ค่าเป้าหมาย : ระดับ 80)

กลยุทธ์ :

1. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพิทักษ์ รักษาสถาบันหลักของชาติ
2. ป้องกัน ปราบปราม และบำบัดยาเสพติดภายใต้กลไกประชารัฐ
3. เพิ่มศักยภาพด้านความมั่นคงภายในและตามแนวชายแดนของจังหวัด

แนวทาง :

1. ปกป้องสถาบันหลักของชาติสร้างความปรองดองสมานฉันท์ ปลุกฝังค่านิยม 12 ประการ
2. บูรณาการสกัดกั้นการนำเข้า เฝ้าระวังกลุ่มเสี่ยง จับกุมผู้ค้า/ผู้ผลิต บำบัดผู้เสพและสร้างภูมิคุ้มกัน

ให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง

3. สร้างความมั่นคงภายในและตามแนวชายแดน
4. พัฒนาระบบฐานข้อมูล

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT Analysis) ของจังหวัดพะเยา

จังหวัดพะเยาได้ดำเนินการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก โดยมีผลการวิเคราะห์ดังนี้

ประเด็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
<ul style="list-style-type: none"> • ผู้ปกครองเห็นความสำคัญของการศึกษาในการพัฒนาบุตรหลานและมีความพยายามให้บุตรหลานเข้ารับการศึกษามากที่สุด • รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 เอื้อต่อการจัดการศึกษา • พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติเป็นกฎหมายแม่บทในการบริหารและจัดการการศึกษาเอื้อต่อการจัดการศึกษา • รัฐบาลมีนโยบายสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนจบการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อลดค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองส่งผลให้อัตราการออกกลางคันของนักเรียนลดลงและอัตราการเรียนต่อสูงขึ้น • กรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจ และกรอบความร่วมมือของประเทศในกลุ่ม GMS BIMSTEC ACMECS เป็นโอกาสของจังหวัด ในการเป็นศูนย์กลางการบริการและระบบ Logistic ของภูมิภาคในภาคเหนือตอนบน เพื่อขยายขยายกิจกรรมการค้า และการลงทุนนโยบายในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานตามแนวเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (NSEC) และการอยู่ภายใต้ประชาคมอาเซียนมีการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศให้เอื้อต่อการสร้างความสามารถในการแข่งขันเพื่อก้าวออกจากกับดักของประเทศรายได้ปานกลางส่งผลให้จังหวัดต้องผลิตและพัฒนากำลังคนรองรับการค้า การลงทุน การตลาด และฐานผลิตร่วม สามารถสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ของจังหวัดพะเยา • โครงสร้างประชากรเปลี่ยนไปก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ส่งผลดีต่อการจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย • จังหวัดพะเยาเป็นเมืองสงบมีปัญหาสังคมน้อย (สถาบันชุมชนท้องถิ่นพัฒนา" หรือ สทพ. (LDI) จัดให้เมืองพะเยาเป็นเมืองน่าอยู่ อันดับ 6 ของประเทศ) • ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่ทันสมัยช่วยให้การบริหารจัดการศึกษามีความสะดวกและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น • ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลให้ผู้เรียนสามารถศึกษา เรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างหลากหลาย กว้างขวางและทั่วถึง ตามความสนใจ 	<ul style="list-style-type: none"> • ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีฐานะยากจนไม่สามารถสนับสนุนการจัดการศึกษาได้ (รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่อครัวเรือน • ในปี 2558 ของคนพะเยาอยู่ที่ 17,673 บาท เป็นลำดับที่ 14 ของภาคเหนือและอันดับที่ 69 ของประเทศ) • ผู้ปกครองส่วนใหญ่มีความคิดว่าการจัดการศึกษาเป็นเรื่องของรัฐต้องจัดให้แก่ประชาชนจึงเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการศึกษาน้อย • นักเรียน นักศึกษาส่วนใหญ่ด้อยโอกาส เป็นอุปสรรคต่อการเข้าถึงบริการการศึกษา การส่งเสริมและสนับสนุนให้ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชน สถานประกอบการ องค์กรวิชาชีพ ศิษย์เก่า พ่อแม่ ผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดการศึกษายังทำได้น้อย • รัฐบาลขาดเสถียรภาพมีการเปลี่ยนนโยบายบ่อยครั้ง ส่งผลให้นโยบายด้านการศึกษาขาดความต่อเนื่อง • การยุบเลิกหน่วยงานทางการศึกษาระดับอำเภอ ส่งผลให้ขาดการประสานและบูรณาการการทำงานร่วมกัน • หน่วยงานอื่นในระดับอำเภอ • โครงสร้างประชากรเปลี่ยนไปอัตราการเกิดลดลงตัวป้อนโรงเรียนระดับประถมศึกษาลดลงเกิดโรงเรียนขนาดเล็กเพิ่มมากขึ้น ยากแก่การบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ

ประเด็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
<ul style="list-style-type: none"> • ศักยภาพด้านที่ตั้งของจังหวัดพะเยาเอื้อต่อการพัฒนาการศึกษาเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันเนื่องจากตั้งอยู่ตรงกลางของกลุ่มจังหวัดในภาค 16 (เชียงราย พะเยา แพร่ น่าน) สามารถเชื่อมต่อทั้งด้านเส้นทางและการบูรณาการยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษาของกลุ่มจังหวัดเพื่อรองรับกรอบความร่วมมือ GMS BIMSTEC ACMECS ชายแดนติดต่อกับกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว รวมทั้งเขตเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดใกล้เคียง และสนับสนุนกิจกรรมที่เอื้อประโยชน์ในการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวในภาพรวมของจังหวัด • จังหวัดพะเยามีแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติที่สำคัญ เนื่องจากมีกว๊านพะเยาซึ่งเป็นแหล่งน้ำจืดขนาดใหญ่มีพื้นที่เป็นอันดับหนึ่ง ของภาคเหนือตอนบนและเป็นอันดับสามของประเทศ • จังหวัดพะเยาเป็นแหล่งเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรมล้านนา เนื่องจากเป็นเมืองประวัติศาสตร์ที่มีวิวัฒนาการอย่างยาวนานและต่อเนื่อง โดยมีแหล่งโบราณสถานและโบราณวัตถุที่สำคัญ อันได้แก่ จารึกเก่าแก่ 113 หลัก วัดศรีโคมคำ (วัดพระเจ้าตนหลวง) วัดลีโบราณสถานเวียงลอวัดติโลกอาราม ฯลฯและมีความโดดเด่นของกลุ่มชาติพันธุ์ อันได้แก่ไทลื้อเป็นต้นทุนในการส่งเสริม อนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีและกิจกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัด • สถานศึกษาสามารถให้บริการทางการศึกษาได้อย่างทั่วถึงรองรับทุกกลุ่มประชากร เนื่องจากมีสถานศึกษาทุกระดับทุกประเภท ตามความสนใจของผู้เรียน กระจายครอบคลุมทุกพื้นที่ของจังหวัด 	<ul style="list-style-type: none"> • ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนยังอยู่ในเกณฑ์ต่ำ เนื่องจากเทคนิควิธีการสอนและการจัดกระบวนการเรียนไม่ส่งเสริมให้เด็กรู้จักคิดวิเคราะห์ • การจัดการศึกษาปฐมวัยยังขาดความเข้มแข็ง เนื่องจาก กระทรวงศึกษาธิการไม่มีหน่วยงานที่ทำหน้าที่ดูแลพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นการเฉพาะ • เด็กด้อยโอกาส/เด็กพิการ/เด็กกลุ่มที่มีความต้องการพิเศษ ยังไม่ได้รับโอกาสการพัฒนาเต็มตามศักยภาพและการดูแลอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ เนื่องจาก ขาดรูปแบบวิธีการเรียนการสอนที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของแต่ละบุคคล • ผู้เรียนและผู้สำเร็จการอาชีวศึกษามีสมรรถนะไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เนื่องจาก ผู้เรียนไม่ให้ความสนใจเรียนในสาขาที่ตลาดต้องการ • ผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาระดับ ปวช.และ ปวส. ส่วนใหญ่ไม่ออกสู่ตลาดแรงงาน แต่มุ่งเข้าเรียนต่อในระดับปริญญาตรีในสาขาอื่นๆ ทำให้ขาดแคลนแรงงานระดับกลางอย่างต่อเนื่อง เนื่องจาก สังคมไทยมีค่านิยมในการเรียนต่อมหาวิทยาลัย • สถาบันอุดมศึกษายังผลิตกำลังคนไม่ตอบสนองความต้องการของตลาด โดยเฉพาะในสาขาที่ขาดแคลน เนื่องจากผู้ที่ตัดสินใจเข้าศึกษาในระดับอุดมศึกษาไม่มีข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ไม่รู้ทิศทางความต้องการกำลังคน หรือไม่สามารถสอบแข่งขันเข้าเรียนในสาขาที่เป็นที่ต้องการของตลาดได้ • ผู้เรียนทุกระดับยังขาดทักษะด้านภาษาอังกฤษ • เด็กและเยาวชนส่วนใหญ่ยังขาดวิจารณญาณในการเลือกใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลให้ใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างไม่เหมาะสม

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
<ul style="list-style-type: none"> จังหวัดมีกลไกคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) ขับเคลื่อนการบริหารจัดการศึกษาของจังหวัดให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด 	<ul style="list-style-type: none"> การขาดแคลนครู คณาจารย์ และบุคลากร ในบางสาขา ส่งผลให้การจัดการกิจกรรมการเรียน การสอนขาดประสิทธิภาพดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> - การศึกษาขั้นพื้นฐานขาดแคลนครูสอนสาขาวิชาหลักโดยเฉพาะ ภาษาต่างประเทศ วิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์และครูไม่ครบชั้น - การอาชีวศึกษาขาดแคลนครูด้านวิชาชีพ เนื่องจากไม่สามารถรับผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์ จากผู้ที่ไม่มีใบประกอบวิชาชีพครูได้ - ระดับอุดมศึกษาสัดส่วนอาจารย์ต่อนิสิต ในบางสาขาวิชายังไม่เป็นไปตามเกณฑ์ รวมทั้ง อาจารย์ประจำส่วนใหญ่จบใหม่ยังขาดประสบการณ์ และบางสาขายังขาดคณาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญ เฉพาะทางการศึกษานอกระบบและการศึกษาตาม อรรถศาสตร์ขาดครูและบุคลากรที่มีวุฒิ ตรงตามวิชาที่สอน - การศึกษาพิเศษ ขาดนักวิชาชีพที่จะจัดการศึกษา สำหรับเด็กพิการ และครูส่วนใหญ่ขาดประสบการณ์ ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ ครูมีภาระงานอื่นนอกเหนือจากการสอน เป็นจำนวนมากส่งผลให้สอนได้ไม่เต็มที่ ครูยังไม่เปลี่ยนพฤติกรรมการสอนยังสอนเน้นการท่องจำมากกว่าการสอนให้นักเรียนคิด วิเคราะห์ ผลงานวิจัยของคณาจารย์ในระดับอุดมศึกษา ที่ตีพิมพ์และยอมรับยังมีจำนวนน้อย

ส่วนที่ 3 สารสำคัญของแผนพัฒนาการศึกษา (พ.ศ.2562 – 2565) จังหวัดพะเยา

ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 มาตรา 9 การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐให้ส่วนราชการปฏิบัติดังต่อไปนี้ (1) ก่อนจะดำเนินการตามภารกิจใดส่วนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการไว้เป็นการล่วงหน้า (2) การกำหนดแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการตาม (1) ต้องมีรายละเอียดของขั้นตอนระยะเวลาและงบประมาณที่จะต้องใช้ในการดำเนินการของแต่ละขั้นตอนเป้าหมายของภารกิจผลสัมฤทธิ์ของภารกิจและตัวชี้วัดความสำเร็จของภารกิจและมาตรา 16 ให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการของส่วนราชการนั้นโดยจัดทำเป็นแผนสี่ปีซึ่งต้องสอดคล้องกับแผนการบริหารราชการแผ่นดินและในวรรค 2 ในแต่ละปีงบประมาณให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปี โดยให้ระบุสาระสำคัญเกี่ยวกับนโยบายการปฏิบัติราชการของส่วนราชการเป้าหมายและผลสัมฤทธิ์ของงานรวมทั้งประมาณการรายได้และรายจ่ายและทรัพยากรอื่นที่จะต้องใช้งบประมาณต่อรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบนั้น

วิสัยทัศน์จังหวัดพะเยา

“แหล่งผลิตเกษตรปลอดภัย สังคมเข้มแข็งภายใต้การเป็นประชาคมอาเซียน”

จังหวัดพะเยาจะเป็นแหล่งการผลิตโดยหลักการเกษตรที่เหมาะสม มีความปลอดภัย และผลผลิตทางการเกษตรที่ก่อให้เกิดรายได้ที่สูงขึ้น ภายใต้การเชื่อมโยงศักยภาพด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว ความมั่นคง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และสังคมที่เข้มแข็ง ภายใต้การเป็นประชาคมอาเซียน

พันธกิจของจังหวัดพะเยา

1. พัฒนาผลผลิตเกษตรปลอดภัยในพื้นที่เป้าหมายเดิมและขยายในพื้นที่เป้าหมายใหม่
2. เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน สร้างความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน และขยายมูลค่าการค้าชายแดน
3. ส่งเสริมและพัฒนาการเป็นเมืองท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ เรียนรู้วิถีชุมชนในแนวทางเศรษฐกิจสร้างสรรค์
4. ส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักถึงอัตลักษณ์และมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความมั่นคง ชุมชนเข้มแข็งและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข เพิ่มทักษะและสมรรถนะของการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรม
5. ส่งเสริมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแบบมีส่วนร่วม
6. ส่งเสริมความมั่นคงภายในและตามแนวชายแดน

เป้าประสงค์รวม

จังหวัดมีพื้นที่เกษตรปลอดภัย มีช่องทางการตลาด ผลผลิตเกษตรปลอดภัยมีการขยายตัว ประชาชนมีรายได้ ความเป็นอยู่ที่ดี มีมูลค่า การค้า การลงทุน การท่องเที่ยว การค้าชายแดน มีความมั่นคงปลอดภัย ชุมชนเข้มแข็งมากขึ้น มีทรัพยากรธรรมชาติที่ยั่งยืน ภายใต้การอยู่ร่วมกันเป็นประชาคมอาเซียน

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายการพัฒนา (KPI/Targets)

1. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของมูลค่าผลผลิตการเกษตรที่สำคัญของจังหวัด (ค่าเป้าหมาย: ร้อยละ 5)
2. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้จากการท่องเที่ยว (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ 3)
3. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของพื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาเมือง (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ 5)
4. ร้อยละของประชาชนที่มีไฟฟ้า และประปาใช้ (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ 80)
5. ครัวเรือนผ่านเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) (ค่าเป้าหมาย : ร้อยละ 5)
6. ระดับความสำเร็จของการดำเนินการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (ค่าเป้าหมาย : ระดับ 5)
7. ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของชุมชนสีขาว (ค่าเป้าหมาย : ระดับ 10)
8. ร้อยละของครัวเรือนในพื้นที่จังหวัดพะเยาที่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน (ค่าเป้าหมาย : ระดับ 80)

กลยุทธ์ตามประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ 1 พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อความมั่นคงของสังคมและประเทศชาติ

กลยุทธ์

1.1 พัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

- 1) โครงการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานตามพระราชโบายด้านการศึกษาของสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร สู่การปฏิบัติ
- 2) โครงการค่ายยุวภคาชาตสู่ค่านิยมหลัก 12 ประการ เฉลิมพระเกียรติเจ้าฟ้ามหาจักรี
- 3) โครงการเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลในสถานศึกษา “ป้องกันการทุจริต” (ภายใต้ชื่อโรงเรียนสุจริต)
- 4) โครงการค่ายคุณธรรมสัมพันธ์สร้างเสริมเยาวชนไทยห่างไกลยาเสพติด
- 5) โครงการส่งเสริมสถานักเรียนและประชาธิปไตยในโรงเรียน
- 6) โครงการชุมนุมลูกเสือต้านภัยยาเสพติด
- 7) โครงการส่งเสริมสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยห่างไกลยาเสพติดและอบายมุข
- 8) โครงการปลูกฝังคุณธรรมนำใจ ให้ห่างไกลยาเสพติด
- 9) โครงการค่ายอบรมทักษะและกระบวนการลูกเสือวิสามัญเพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันยาเสพติด

1.2 ยกย่องคุณภาพและส่งเสริมโอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในพื้นที่พิเศษ (พื้นที่สูง พื้นที่ตามแนวตะเข็บชายแดน และพื้นที่เกาะแก่ง ชายฝั่งทะเล ทั้งกลุ่มชนต่างเชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม กลุ่มชนชายขอบ

- 1) โครงการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาไทย
- 2) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการบุคลากรแกนนำเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในชั้นเรียนสู่ประสิทธิภาพการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติ (O-NET)

ประเด็นยุทธศาสตร์ 2 การผลิตและพัฒนากำลังคน การวิจัย เพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

กลยุทธ์

2.1 ผลิตและพัฒนากำลังคนให้มีสมรรถนะในสาขาที่ตรงตามความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

- 1) โครงการเพิ่มสัดส่วนผู้เรียนสายอาชีพ
- 2) โครงการการเขียนแผนธุรกิจ
- 3) โครงการยกระดับทักษะการใช้ภาษาอังกฤษของนักเรียน นักศึกษาและประชาชน
- 4) โครงการพัฒนาหลักสูตรฐานสมรรถนะสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนท้องถิ่นและสถานประกอบการ

2.2 ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน

- 1) โครงการงานศิลปหัตถกรรมนักเรียนประจำปีงบประมาณ 2562

ประเด็นยุทธศาสตร์ 3 พัฒนาศักยภาพคนให้มีคุณภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

กลยุทธ์

3.1 ส่งเสริม สนับสนุนให้คนทุกช่วงวัยมีทักษะ ความรู้ความสามารถ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตอย่างเหมาะสม เต็มตามศักยภาพในแต่ละช่วงวัย

- 1) โครงการส่งเสริมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุจังหวัดพะเยา

3.2 ส่งเสริมและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อตำราเรียน และสื่อการเรียนรู้ต่างๆ ให้มีคุณภาพมาตรฐาน และประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่

- 1) โครงการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สื่อตำราภาษาล้านนา

- 3.3 พัฒนาระบบและกลไกติดตาม การวัดและประเมินผลผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ
- 1) โครงการวัดประเมินผลการศึกษาจากระบบด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ (E-Exam)
- 3.4 พัฒนาค้นคว้าข้อมูล สื่อ และนวัตกรรมการเรียนรู้ ที่มีคุณภาพและมาตรฐาน
- 1) โครงการจัดทำข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาระดับจังหวัด
- 3.5 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการผลิตครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา
- 1) โครงการจัดการเรียนรู้สะเต็มศึกษา (STEM Education) สู่ชั้นเรียน
 - 2) โครงการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรเพื่อส่งเสริมการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยและการศึกษาตลอดชีวิต
 - 3) โครงการพัฒนาระบบการนิเทศภายในโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนที่ 21
 - 4) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการครู กศน. เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ประเด็นยุทธศาสตร์ 4 สร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษา

กลยุทธ์

- 4.1 เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคในการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพ
- 1) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการการคัดกรองคนพิการทางการศึกษาและการใช้/ผลิตสื่อการเรียนการสอนสำหรับส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ในเด็กที่มีความบกพร่อง
 - 2) โครงการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนสำหรับคนพิการประจำปี 2562
 - 3) โครงการห้องสมุดของเล่นและสื่อสร้างสรรค์สู่การพัฒนาศักยภาพเด็กพิการ
 - 4) โครงการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (นักเรียนพิเศษ) จังหวัดพะเยา
- 4.2 พัฒนาระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการศึกษาสำหรับคนทุกช่วงวัย
- 1) โครงการจัดกระบวนการเรียนการสอนผ่านสมาร์ตโฟนประจำปี 2562

ประเด็นยุทธศาสตร์ 5 การจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์

- 5.1 ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม มีคุณธรรม จริยธรรมและนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในชีวิต
- 1) โครงการชุมนุมลูกเสือ กศน. เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตตนเอง สู้สังคม
 - 2) ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม โดยผ่านกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน
 - 3) โครงการการพัฒนาและขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษา
 - 4) โครงการสนับสนุน ส่งเสริมวิถีชีวิตชุมชนตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง
 - 5) โครงการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และการนำแนวคิดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ
 - 6) โครงการโรงเรียนคุณธรรม
- 1.2 ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- 1) โครงการปลูกฝังจิตสำนึกรักษ์โลก รักสิ่งแวดล้อม

ประเด็นยุทธศาสตร์ 6 การพัฒนาประสิทธิภาพของระบบบริหารจัดการศึกษา

กลยุทธ์

- 6.1 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสถานศึกษา
 - 1) โครงการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาและการประเมินประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา
 - 2) โครงการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ด้วยการขับเคลื่อนระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 6.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการจัดการศึกษา
 - 1) โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการตามบ้าน